

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SZCZYTNA W OBRĘBIE DOLINA

Opracowanie:

mgr inż. Iga Tulin

Szczytna, 2026 rok

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy	4
1.2. Cel i zakres prognozy	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
1.4. Wykorzystane materiały	5
2. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami	6
2.1. Obszar opracowania	6
2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	6
2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	8
3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	9
3.1. Budowa geologiczna	9
3.2. Surowce naturalne	9
3.3. Gleby	9
3.4. Warunki klimatyczne	10
3.5. Wody podziemne	10
3.6. Wody powierzchniowe	10
3.7. Roślinność	11
Zbiorowiska łąkowe	12
Torfowiska	13
3.8. Zwierzęta	13
4. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego	14
4.1. Powietrze	14
4.2. Wody powierzchniowe	15
4.3. Wody podziemne	15
4.4. Hałas	16
4.5. Gleby	16
4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne	17
4.7. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	17
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	17
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych ochroną prawną	18
6.1. Położenie na tle systemu ochrony przyrody w Mieście i Gminie Szczytna	18
6.2. Prawne formy ochrony przyrody	18
6.2.1 Park Narodowy Gór Stołowych	18
6.2.2 Obszar Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe	19
6.2.4 Inne elementy środowiska podlegające ochronie	20
6.3. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	20
7. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	22
8. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko	27
8.1. Różnorodność biologiczna	28
8.2. Rośliny i zwierzęta	29
8.3. Wody powierzchniowe i podziemne	30
8.4. Krajobraz	30
8.5. Jakość powietrza, klimat akustyczny	31
8.6. Zabytki, krajobraz kulturowy	32
8.7. Obszary chronione	32
8.8. Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi	32
8.9. Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane	33
8.10. Oddziaływanie ustaleń planu na klimat	33
9. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	36
9.1. Rozwiązanie funkcjonalno-przestrzenne	36
9.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska	36
9.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	41
9.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności	41
9.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu	42
10. Charakterystyka rozwiązań alternatywnych zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	42
11. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	42
12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	43
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	43

1. Wstęp

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy

Organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 46 i art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 poz. 1112, 1881 i 1940). Podstawę formalną opracowania stanowi natomiast uchwała nr LXVII/411/24 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina.

Do najważniejszych aktów prawnych wykorzystanych podczas sporządzania prognozy należą:

- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 poz. 1478, 1940);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473, z 2025 r. poz. 216);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852, 2029, z 2024 r. poz. 1834, 1911, 1914);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834, 1089, 1222, 1847, 1853, 1881, 1914, 1940, 1946);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 680);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. poz. 826);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014r. poz. 1408);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2019 r. poz. 1839).

1.2. Cel i zakres prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina.

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami (gospodarczymi i społecznymi). Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić,

czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z właściwymi organami o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

W prognozie oceniono możliwy wpływ na środowisko przyrodnicze skutków realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych i wydzielono te jednostki, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania oraz ich zasięg przestrzenny. Zasadniczą część prognozy wykonano w ujęciu tabelarycznym, co pozwala przedstawić oddziaływanie przewidywanego sposobu zagospodarowania wybranych jednostek urbanistycznych na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

1.4. Wykorzystane materiały

Do podstawowych materiałów źródłowych wykorzystanych przy sporządzaniu prognozy należą:

- Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego, gmina Szczytna, Fulica - Jankowski Wojciech, Wrocław 2002r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna, Regioplan, Wrocław 2003r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Szczytna, Regioplan, Wrocław 2002r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2021–2030,
- Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Szczytna na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2026, Szczytna 2018 r.,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022,
- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029.

2. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania

Obszar opracowania stanowi obręb Dolina w gminie Szczytna.

Administracyjnie miasto Szczytna położone jest w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Gmina jest jedną z większych terytorialnie w swoim powiecie. Należy do typowych gmin miejsko-wiejskich z wyraźnie wykształconym i zdecydowanie dominującym ośrodkiem miejskim. Gmina liczy 8 miejscowości, zgrupowanych w 7 sołectwach oraz miasto Szczytna.

Gmina od wschodu graniczy z gminą Polanica-Zdrój, gminą wiejską Kłodzko oraz z gminą Bystrzyca Kłodzka, od południa niewielki odcinek gminy stanowi również granicę z Republiką Czeską, od zachodu z gminami Duszniki-Zdrój, Lewin Kłodzki i na bardzo niewielkim odcinku z gminą Kudowa-Zdrój w okolicach Łężyc. Północną granicę stanowi granica z gminą Radków.

Teren objęty miejscowym planem stanowi obręb Dolina. Graniczy on z gminą Duszniki-Zdrój, z sołectwem Złotno (gmina Szczytna), oraz obrębem Szczytna (miasto Szczytna).

2.2. Zawartość i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzania terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Kształtowanie zabudowy winno uwzględniać istniejące walory krajobrazowe. Ponadto działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowych obszarach nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma cele regulacyjne, stanowi kontynuację istniejącego układu zabudowy o nowe tereny o funkcji mieszkalno-usługowej.

Charakterystykę funkcji jednostek urbanistycznych i elementów obsługi komunikacyjnej wydzielonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 1 Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych wydzielonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Symbol wg rysunku planu	Przeznaczenie terenu
od 1MN do 7MN	<ol style="list-style-type: none"> 1. przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; 2. w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą lub zabudowę mieszkaniową jednorodzinną bliźniaczą; 3. przeznaczenie uzupełniające: usługi z zakresu usług handlu detalicznego, turystyki, zdrowia i pomocy społecznej, biurowych i administracji oraz inne usługi zdefiniowane w §5 niniejszej uchwały;
1MN-MWW-U	<ol style="list-style-type: none"> 1. przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej lub usług; 2. w zakresie usług turystyki dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko w zakresie realizacji inwestycji związanej z przeznaczeniem podstawowym
od 1MN-U do 5MN-U	<ol style="list-style-type: none"> 1. przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług; 2. w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą lub zabudowę mieszkaniową jednorodzinną bliźniaczą lub usługi z zakresu usług handlu detalicznego, turystyki, gastronomii, zdrowia i pomocy społecznej, biurowych i administracji oraz inne usługi zdefiniowane w §5 niniejszej uchwały; 3. w zakresie usług turystyki dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko w zakresie realizacji inwestycji związanej z przeznaczeniem podstawowym
od 1MN-UT do 7MN-UT	<ol style="list-style-type: none"> 1. przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługi turystyki; 2. przeznaczenie uzupełniające: usługi;

	3. w zakresie usług turystyki dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko w zakresie realizacji inwestycji związanej z przeznaczeniem podstawowym
od 1MN-UT- UZ do 2MN- UT-UZ	1. przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługi turystyki lub usług zdrowia i pomocy społecznej; 2. przeznaczenie uzupełniające: usługi; 3. w zakresie usług turystyki dopuszcza się lokalizowanie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko w zakresie realizacji inwestycji związanej z przeznaczeniem podstawowym; 4. w zakresie usług zdrowia i pomocy społecznej dopuszcza się zabudowę usługową na cele sanatoryjno – uzdrowiskowe i leczniczo – rehabilitacyjne
1KDR	przeznaczenie podstawowe: teren drogi głównej ruchu przyspieszonego
1KDZ	przeznaczenie podstawowe: teren drogi zbiorczej
od 1KDD do 6KDD	przeznaczenie podstawowe: teren drogi dojazdowej
od 1KR do 10KR	przeznaczenie podstawowe: teren komunikacji drogowej wewnętrznej
1KK	1. przeznaczenie podstawowe: teren komunikacji kolejowej i szynowej; 2. w ramach przeznaczenia podstawowego dopuszcza się realizację wszelkich budowli kolejowych, w tym skrzyżowania drogowo-kolejowe oraz obiekty przeznaczone do obsługi ruchu kolejowego; 3. przeznaczenie uzupełniające: urządzenia towarzyszące w tym: drogi dojazdowe i wewnętrzne, infrastruktura techniczna, pod warunkiem zachowania przepisów odrębnych dla linii kolejowych;
1IT	przeznaczenie podstawowe: teren telekomunikacji
1IG	przeznaczenie podstawowe: teren gazownictwa
1IK	przeznaczenie podstawowe: teren kanalizacji
od 1RN do 12RN	przeznaczenie podstawowe: teren rolnictwa z zakazem zabudowy
1RN-ZN	przeznaczenie podstawowe: teren rolnictwa z zakazem zabudowy lub zieleni naturalnej
od 1RNR- RZM do 2RNR-RZM	przeznaczenie podstawowe: teren gruntów ornych oraz upraw lub zabudowy zagrodowej
od 1RZM do 8RZM	przeznaczenie podstawowe: teren zabudowy zagrodowej
od 1WS do 2WS	przeznaczenie podstawowe: teren wód powierzchniowych śródlądowych
od 1L do 14L	przeznaczenie podstawowe: teren lasu
od 1ZN do 3ZN	przeznaczenie podstawowe: teren zieleni naturalnej

2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia przede wszystkim zapisy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Szczytna oraz opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla gminy. Dokumenty te uwzględniają między innymi ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowiska – uchwalonego przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego. W projekcie planu uwzględniono również inne dokumenty z zakresu rozwoju przestrzennego, czy ochrony środowiska przyrodniczego odnoszące się do terenów będących przedmiotem opracowania,

w tym aktualny program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Szczytna, aktualny plan gospodarki odpadami czy strategię rozwoju gminy.

Gmina Szczytna cechuje się wyjątkowo cennymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, które w znacznej części powierzchni gminy zostały objęte obszarowymi formami ochrony. Obszary te zostały powołane na mocy rozporządzeń i zarządzeń, stanowiącymi akty prawa miejscowego:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego Gór Stołowych z uwzględnieniem zakresu planu ochrony dla obszarów Natura 2000 PLH020004 i PLB020006 Góry Stołowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 2660), część terenu gminy zlokalizowana jest w granicach Parku Narodowego Gór Stołowych i jego otulinie,
- Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 lipca 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Torfowisko pod Zieleńcem" (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 108, poz. 2009), część obszaru gminy znajduje się w granicach rezerwatu,
- Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 4 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Bystrzyckie i Orlickie (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 53, poz. 715 oraz Nr 303, poz. 3490),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grodczyn i Homole koło Dusznik PLH020039 oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 października 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grodczyn i Homole koło Dusznik PLH020039 oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grodczyn i Homole koło Dusznik PLH020039,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piekielna Dolina koło Polanicy PLH020010,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dzika Orlica PLH020061 oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 31 października 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dzika Orlica PLH020061.

Dokumenty te zawierają ustalenia określające wskazania w zakresie ograniczeń i zakazów w kontekście planowanego zagospodarowania w granicach obszarów chronionych, wymagających uwzględnienia w dokumentach strategicznych.

Z wymienionych powyżej terenów objętych ochroną obszar opracowania planu znajduje się w następujących obszarach:

- 1) **otulina Parku Narodowego Gór Stołowych (w części)**
- 2) **obszar Natura 2000 PLB020006 - Góry Stołowe (w części)**

3. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

3.1. Budowa geologiczna

Szczegółowa budowa geologiczna obszaru gminy przedstawiona jest na arkuszach Szczegółowej Mapy Geologicznej Sudetów w skali 1:25 000 wydanej przez Państwowy Instytut Geologiczny. Arkusze: Wambierzyce, Duszniki Zdrój, Polanica Zdrój, Szalejów Górny, Lewin Kłodzki, Mostownice, Jeleniów. Obszar gminy Szczytna położony jest w Sudetach w obrębie kilku jednostek geologicznych:

- metamorfiku Gór Bystrzyckich i Orlickich,
- depresji śródsudeckiej,
- rowu górnej Nisy.

Południowa część gminy leży w obrębie północnej części metamorfiku Gór Bystrzyckich i Orlickich, który budują dwie główne serie skalne:

- seria suprakrystalna zbudowana z łupków łyszczykowych z wkładkami marmurów, kwarcytów, erlanów i amfibolitów oraz paragnejsów; wiek tej serii określa się na górny proterozoik-starszy paleozoik,
- seria infrakrystalna złożona z granitognejsów, występujących w różnych odmianach teksturalnych, najczęściej występują granitognejsy laminowo-oczkowe, pręcikowe i odmiany niewykazujące tekstur kierunkowych, wiek serii określony jest na przełom starszy paleozoik.

Na seriach metamorficznych miejscami zalega osadowa pokrywa górnokredowa. Górny cenoman o zmiennej miąższości od 10 do 40 m reprezentowany jest przez utwory sekwencji transgresywnej. Są to zlepińce podstawowe, piaskowce glaukonitowe, mułowce, wapniste mułowce. W stropowej części tej sekwencji spotyka się liczne skamieniałości małży gruboskorupowych. Piaskowce zaliczane do górnego cenomanu tworzą często kilkumetrowej miąższości, zwarte ławice o regularnej, prostopadłościenną bloczności. W związku z tym często określa się je jako dolne piaskowce ciosowe.

3.2. Surowce naturalne

Surowce skalne rejonu Miasta i Gminy Szczytna są związane z piaskowcowymi i marglistymi formacjami Gór Stołowych. Piaskowce ciosowe są jedynymi skałami obecnie eksploatowanymi na tym terenie. Były one od dawna znane i wydobywane w licznych, niewielkich łomikach m.in. w okolicach Łężna i Łężyc, głównie na potrzeby lokalne. Piaskowce te charakteryzują się białą lub jasnożółtą barwą i dobrymi własnościami mechanicznymi. Są to piaskowce kwarcowe o zawartości ziaren kwarcowych do 95%. Obecnie skały te eksploatowane są jedynie w rejonie Radkowa i Szczytniej.

Cennym bogactwem naturalnym są również wody mineralne. Są to głównie szczawy, charakteryzujące się na ogół niewielką mineralizacją (0,9-2,5 g/l), zawartością CO₂ w granicach 1,0-2,4 g/l i temperaturą od 8,5 do 18°C. Wody te związane są z piaskowcami górnokredowymi i występują przede wszystkim w rejonie Polanicy-Zdroju, gdzie znajdują się ich ujęcia o największej wydajności.

3.3. Gleby

Najwyższe klasy bonitacyjne gleb (I-IV) stanowią 56,4% wszystkich użytków rolnych w mieście i gminie Szczytna. Ewidencja gleb wykazuje występowanie na terenie gminy 2 ha gruntów o I klasie bonitacyjnej, 412 ha gleb w III klasie bonitacyjnej i 1 932 ha gleb klasy IV.

Na obszarze w obrębie Dolina dominują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne oraz brunatne właściwe. Dodatkowo na działce 213/2 i w centralnej części wsi występują gleby bielcowe i pseudobielcowe, a na działkach numer 89/2 oraz 93 występują mady. Dużą powierzchnię zajmują lasy. Część terenów, głównie w części południowo-centralnej, jest już zabudowanych.

W terenie górzystym dominują gleby inicjalne, skaliste, zazwyczaj o charakterze rumoszu i zwietrzliny na zboczach. Najwyższe części Gór Stołowych oraz Gór Bystrzyckich pokrywają gleby brunatnoziemne i rankery. Na obszarach niżej położonych w obniżeniach (Obniżenie Dusznickie) przeważają gleby pylaste i gliniaste z niewielkim udziałem gleb piaszczystych w części północnej gminy i na południe od miasta Szczytna.

Na spłaszczeniu Gór Bystrzyckich, w rejonie Dusznik Zdroju występują gleby torfowe związane z „Torfowiskiem pod Zieleńcem”. Mady rzeczne występują na obszarze zbiegu dolin Bystrzycy Dusznickiej, Kamiennego Potoku i Czarnej Wody, w rejonie miasta Szczytna.

Na terenie gminy Szczytna gleby są średnio bądź silnie narażone na erozję.

Rolnicza przydatność gleb - na terenie gminy dominują gleby kompleksu zbożowego górskiego, a w mniejszej ilości, głównie w zachodniej części, występują gleby kompleksu owsianoziemniaczanego. Na obszarze opracowania występują gleby kompleksu zbożowo-pastewnego górskiego, użytki zielone średnie oraz użytki zielone słabe i bardzo słabe.

Większość gleb ma odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny. Obciążenie powierzchniowe wolnymi jonami wodorowymi wnoszonymi przez opady na terenie gminy Szczytna wynosi średnio 0,14-0,40 kg/ha/rok.

W granicach obszaru opracowania nie występują gleby wysokiej klasy I, II i III.

3.4. Warunki klimatyczne

Klimat rozpatrywanego terenu podobnie jak całej Polski jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub

wschodniej Europy i Azji. Miasto i Gmina Szczytna leży w sudeckim regionie klimatycznym charakteryzującym się przewagą wpływów oceanicznych.

Średnia temperatura roczna wynosi 6,8°C, średnia temperatura stycznia – 3,7°C, lipca 15,8°C, opad roczny 637 mm. Najsuchszym miesiącem jest styczeń, gdzie opad wynosi 27 mm, a najwięcej opadów jest w lipcu – średnio 91 mm. Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej 20-40 cm, występuje średnio 80 dni z pokrywa śnieżną, która zanika zazwyczaj między 20 a 30 IV.

Przeważają wiatry z kierunku południowego.

Do najważniejszych cech klimatu na omawianym terenie należy piętrowy układ stref termicznych i opadowych oraz znaczne zróżnicowanie atmosferycznych uwarunkowań lokalnych. Związane jest to ze stosunkowo dużymi różnicami wysokości i bogatą morfologią.

3.5. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym gmina reprezentowana jest przede wszystkim przez wody piętra kredowego Gór Stołowych o dużych zasobach. Podobne lecz mniejsze złoża kredowych wód podziemnych występują na północnym obrzeżeniu Gór Bystrzyckich, gdzie istnieją ujęcia komunalne zaopatrujące część mieszkańców Szczytny i Polanicy-Zdroju. Wody podziemne należą do obszaru najwyższej ochrony (ONO).

Cały obszar objęty planem miejscowym znajduje się obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 "Niecka wewnątrznosudecka Kudowa-Zdrój – Bystrzyca Kłodzka" wyznaczonego wg „Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – GZWP wymagających szczególnej ochrony” (red. A. S. Kleczkowski, 1990, AGH Kraków) gromadzącego wody w kredowych utworach szczelinowo – porowych. Zbiornik ten obejmuje w głównej mierze piaskowce kredowe, a także podścielające je piaskowce dolnotriasowe i permskie oraz strefowo szczelinowe wulkaniczne skały permskie. Średnia głębokość zbiornika wynosi 80 – 150 m, natomiast jego zasoby wynoszą 50 tys. m³/d.

3.6. Wody powierzchniowe

Cały obszar miasta i gminy Szczytna należy do zlewni chronionych: zlewni Nysy Kłodzkiej i zlewni rzeki Łaby.

Wododział tych zlewni przebiega w rejonie „Torfowiska pod Zieleńcem”. Do zlewni Łaby należy południowa, zalesiona część Gór Bystrzyckich w rejonie „Torfowiska pod Zieleńcem” i „Czarnego Bagna”. Obszar ten odwadniany jest przez rzekę Orlicę, która na terenie Republiki Czeskiej uchodzi do Łaby. Pozostała część terenu jest odwadniana przez lewobrzeżne dopływy Nysy Kłodzkiej: Bystrzycę Dusznicką w części północnej i Bystrzycę w części południowej. Główna oś hydrograficzna terenu jest Bystrzyca Dusznicka. Jej prawobrzeżnymi dopływami są potoki Kliniak, Szklarska Woda, Księży Potok i Rogoziniec wypływające z Gór Bystrzyckich. Góry Stołowe i Wzgórza Lewińskie są na tym terenie odwadniane przez lewobrzeżne dopływy Bystrzycy Dusznickiej: Bramecką Wodę, Złotowski Potok, Kamienny Potok wraz z dopływem Czerwona Woda i potok Cicha z Toczkiem. O ile stan czystości Bystrzycy Dusznickiej (szczególnie stan sanitarny) pozostawia wiele do życzenia, to jej dopływy są z reguły stosunkowo czyste i stanowią środowisko życia licznej populacji pstrąga potokowego.

Do charakterystycznych cech regionu należy występowanie dużej ilości wód powierzchniowych w postaci zabagnień, podmokłości i obszarów torfowych. Do największych tego typu obszarów należy Małe Torfowisko Batorowskie oraz objęte ochroną rezerwatową, unikatowa w skali regionu Torfowisko pod Zieleńcem (rezerwaty „Topielisko” i „Czarne Bagno”), usytuowane na wierzchołku Gór Bystrzyckich, na granicy zlewni Morza Bałtyckiego i Północnego. Reprezentuje ono górski typ torfowiska wysokiego.

W granicach gminy przebiega Kamienny Potok.

3.7. Roślinność

Obszar gminy Szczytna jest wyjątkowo różnorodny pod względem siedliskowym i bogactwem gatunkowym. Najcenniejsze tereny przyrodniczo cenne zostały objęte różnorodnymi formami ochrony przyrody. Północna część gminy znajduje się w granicach Parku Narodowego Gór Stołowych. Teren

opracowania jest położony w części w otulinie Parku Narodowego Gór Stołowych. Według inwentaryzacji przyrodniczej na terenie opracowania planu miejscowego wykazano występowanie następujących roślin chronionych: śnieżyca wiosenna, pierwiosnek wyniosły, pełnik europejski oraz dziewięciśł bezłodygowy.

Aktualny obraz roślinności Parku Narodowego Gór Stołowych ukształtowały nie tylko zróżnicowane warunki siedliskowe. Podobnie jak w całych Sudetach została ona przeobrażona przez wieloletnią działalność człowieka. Spowodował on wylesienie, szczególnie niżej położonych obszarów, zmiany stosunków wodnych, oraz przebudowę naturalnych drzewostanów na skutek intensywnej gospodarki leśnej preferującej świerka. Lasy zajmują 89 % całkowitej jego powierzchni, natomiast lesistość w skali całej gminy Szczytna to 62,8% (stan na 2018 r., dane GUS we Wrocławiu). Są to przede wszystkim sztucznie wprowadzone świerczyny. Park Narodowy prawie w całości leży w piętrze regła dolnego, ale zbiorowiska z udziałem świerka i jodły, zbliżone do naturalnych borów dolnoreglowych występują sprzed przeszło 40 lat podano listę 214 taksonów, w tym podgatunki sporadycznie. Drzewostany świerkowe na piaskowcach w partii wierzchowinowej wykazują zły stan zdrowotny, a na całym obszarze Parku, jako monokultury są bardzo podatne na niekorzystne wpływy wielu czynników abiotycznych i biotycznych. Dolnoreglowe lasy liściaste pochodzące z naturalnych odnowień zachowały się tylko w niewielkich fragmentach w trudno dostępnym terenie. Na bogatych siedliskach reprezentują je żyzne buczyny sudeckie, na uboższych buczyny "kwaśne", a w głębokich, ocienionych dolinach potoków jaworzyny z miesięcznicą trwałą.

Najslabiej reprezentowane są w Górach Stołowych lasy łęgowe. Ważny składnik flory Gór Stołowych stanowi pionierska roślinność naskalna z licznymi gatunkami mchów (ponad 270 gatunków w Parku), porostów (60 gatunków chronionych) i wątrobowców. Wśród niej szczególnie interesujące są fitocenozy na odkrywkach margli z udziałem kalcyfilych roślin zarodnikowych i skalnicy zwodniczej występującej tu na jedynym znanym w Polsce stanowisku. Różnorodne zbiorowiska trawiaste zajmują powierzchnię ok. 300 ha obszaru Parku Narodowego. Wyróżniają się wśród nich bogate florystycznie łąki bagienne z obfitymi populacjami niektórych roślin chronionych. Szczególny aspekt tym fitocenomom nadaje w maju pełnik europejski - lokalnie nazywany "kłodzką różą" i uważany za symbol regionu. Wśród łąk kośnych i pastwisk na siedliskach umiarkowanie wilgotnych spotyka na ubogich glebach murawy bliźniczkowe, a w miejscach suchych i nasłonecznionych niewielkie płyty roślinności kserotermicznej. Ogółem świat roślin naczyniowych Parku liczy ok. 650 gatunków. Wśród nich całkowitą ochroną polskiego prawa objętych jest 28 gatunków, 11 to rośliny z listy roślin zagrożonych w Polsce lub znajdujące się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a 9 podlega ochronie częściowej. Ponadto 16 innych występujących tu gatunków roślin naczyniowych uznano za lokalnie cenne tj. zagrożone wyginięciem lub rzadkie w Sudetach i na Dolnym Śląsku.

Dolnoreglowe lasy liściaste - pochodzące z naturalnych odnowień zachowały się tylko w niewielkich fragmentach trudno dostępnego terenu. Na bogatych siedliskach reprezentują je żyzne buczyny sudeckie. W ich runie występują liczne gatunki geofitów - (roślin zimujących w postaci podziemnych kłączy, cebul i bulw) obficie zakwitających na wiosnę, jeszcze przed rozwojem liści buka. Na bogatych siedliskach ocienionych zboczy głębokich dolin potoków, o stałym dopływie rumoszu skalnego, zachowały się jaworzyny górskie. Są one jednymi z najbardziej wartościowych zbiorowisk roślinnych Parku. W drzewostanach tych przeważnie wiekowych lasów, dominują **jawor** i **buk** oraz **wiąz górski**. Generalnie we florze opisywanych lasów liściastych spory udział mają gatunki górskie. Należą do nich między innymi oprócz już wymienionego żywca dziewięciolistkowego, śnieżycy wiosennej czy miesięcznicy trwałej takie rośliny jak: **przenęt purpurowy**, **starzec Fuchsa**, **liczydło górskie**, **przetacznik górski**, **paprotnik koleczysty**. Specyficzny mikroklimat dolin potoków i ocienionych stoków pozwala tu także bytować gatunkom subalpejskim, których przedstawicielami mogą być **jaskier platanolistny** i **modrzyk górski**. Z roślin podlegających ochronie całkowitej, występujących w lasach liściastych Parku, oprócz już wyżej wspomnianej śnieżycy wiosennej i lilii złotogłów należy wymienić **wawrzynka wilczelyko**, **bluszcz pospolity**, **parzydło leśne**, **barwinka pospolitego** oraz storczyki: **kruszczyka szerokolistnego** i bezzieleniowego - **gnieźnika leśnego**. Częściowej ochronie poddane są zaś: **kalina koralowa**, **kopytnik pospolity**, **paprotka zwyczajna**, **marzanka wonna** i bardzo rzadka w Parku **konwalia majowa**. Z listy roślin zagrożonych w Polsce wyginięciem dość często na wilgotnych przydrożach występuje tu **storczyk Fuchsa**, a w dolinach potoków związanych z lasami liściastymi Parku rzadko znaleźć można posiadającego największe kwiaty spośród dziko rosnących dzwonków - **dzwonka szerokolistnego**.

Lasy iglaste

Wśród gatunków iglastych w lasach PNGS dominującym gatunkiem jest świerk. Wprowadzone sztucznie przez człowieka świerczyny, wyhodowane zwykle z odmian nie przystosowanych do miejscowych warunków, padają nierzadko ofiarą czynników naturalnych. Duże uszkodzenia świerków są często również wynikiem działania obfitych opadów mokrego, ciężkiego śniegu. Masowe pojawy kornika drukarza miały miejsce już w pierwszych latach istnienia Parku, dlatego na całym terenie Parku, z wyjątkiem obszarów ochrony ścisłej, prowadzi się stałą kontrolę lasów świerkowych w celu ograniczenia rozwoju populacji kornika drukarza, poprzez wyszukiwanie, usuwanie i bezwzględne korowanie drzew "trocinowych" tj. zainfekowanych przez tego owada. Na wylesionych obszarach, powstałych w wyniku działania kornika sadzi się gatunki zgodne z warunkami siedliska tj. buka, jodłę, jawor i jesion. Przebudowa drzewostanów w kierunku przywrócenia im naturalnego charakteru jest jednym z podstawowych zadań Parku. Roślinność antropogenicznych lasów świerkowych jest bardzo uboga. Są one przeważnie jednopiętrowe, bez wykształconego podszytu. W runie obok **borówki czarnej i borówki brusznicy** występują najczęściej dwa gatunki traw **śmialek pogięty i trzcinnik owłosiony** oraz biało kwitnący wiosną **szczawik zajęczy**. Rzadziej w prześwietlonych partiach spotkać można **siódmaczka leśnego**, a na trawiastych, świetlistych przydrożach i wyrębach **naparstnicę purpurową**. Na specjalną uwagę wśród zbiorowisk lasów iglastych zasługują wykształcone fragmentarycznie na siedliskach skalnych bory sosnowe, z udziałem **świerka i brzozy**.

Zbiorowiska łąkowe

Do powstania zbiorowisk łąkowych przyczynił się rozwój gospodarki pastwiskowej i rolnictwa. Różnorodne zbiorowiska trawiaste zajmują na terenie Parku Narodowego Gór Stołowych powierzchnię ponad 300 ha. Na wierzchowinie środkowego poziomu zrównania gór często są to właśnie ubogie gatunkowo zbiorowiska porolne i zubożałe pastwiska. Niektóre z nich charakteryzują się dominacją trawy **mietlicy pospolitej**, inne **kłosówki miękkiej**, a jeszcze inne, najbardziej wilgotne, **śmiałka darniowego**. Wyróżnić tu też można zwykle niewielkie płaty, na których przeważa subalpejski gatunek - **ostrożeń różnolistny**. Gatunek ten zakwita latem wytwarzając koszyczki ciemnopurpurowych kwiatów wielkości do 5 cm średnicy. Jego liście, białe kutnerowate od spodu, wykazują dużą zmienność kształtu. Na łąkach powstałych na gruntach porolnych rzadko występuje chroniony **mieczyk dachówkowaty** i subalpejski gatunek o dużych szerokojałowatych liściach - **szczaw alpejski**. W wytworzonych na ubogich glebach murawach bliźniczkowych (nazwa pochodzi od występującej tu bliźniaczki psiej trawki) spotkać można, już niestety dość rzadko, **arnikę górską**. Wśród łąk w Górach Stołowych za pół naturalne i najmniej zdegradowane uważane są bogate w gatunki łąki bagienne z obfitymi populacjami niektórych roślin chronionych. Szczególny aspekt nadaje im w maju **pełnik europejski** - lokalnie nazywany "kłodzką różą" i uważany za symbol regionu. Pełnikowi towarzyszy często **ciemnierzyc zielona** oraz storczyki ze **storczykiem szerokolistnym**. Jesienią mokre łąki pokrywają się przypominającymi krokusy kwiatami **zimowita jesiennego**. Najbogatsze w gatunki zbiorowiska rozwinięte na żyznych, nieco mniej wilgotnych glebach określone są jako sudecka łąka storczykowa. Oprócz wspomnianych powyżej roślin chronionych występujących na łąkach pełnikowych rosną tu takie storczyki jak: **listera jajowata, gółka długoostrogowa, storczyk męski** i stwierdzona w Górach Stołowych po wojnie na jedynym w Sudetach stanowisku **storczyca kulista**. Z innych podlegających ochronie roślin występuje tu: **orlik pospolity, zerwa kulista, goryczuszka orzęsiona, goryczuszka czeska i goryczuszka wczesna**. Zbiorowiska łąki storczykowej należą do najcenniejszych na całym terenie Parku. Wśród gatunków łąkowych występujących na siedliskach umiarkowanie wilgotnych, najbardziej interesującym jest **lilia bulwkowata**. Generalnie zbiorowiska trawiaste, choć zajmują zaledwie ok. 5 % powierzchni Parku, w znacznej mierze decydują o jego bioróżnorodności, gdyż w zbiorowiskach tych występuje blisko 40 % gatunków flory naczyniowej. Ponadto łąki są bardzo istotnym elementem krajobrazu kulturowego Gór Stołowych. Z tych względów wymagają więc utrzymania. Nowym problemem z tym związanym, który pojawił się w ostatnich latach, jest zarastanie łąk. Całkowite zaprzestanie wypasu zwierząt i koszenia traw prowadzi do szybkiego wzrostu zawartości związków azotowych w glebie. Na łąkę wkraczają wówczas gatunki azotolubne, później wysokie byliny; najczęściej **starzec Fuchsa**, a następnie wierzby i brzozy. W końcu wykształcają się posiadające ubogie runo lasy brzozowe. W dolinach potoków i w miejscach wysięku wód występują płaty związanych z wodą zbiorowisk ziołoroślowych, w których dominuje **lepieźnik**.

biały. Niewielką powierzchnię w granicach Parku zajmują zbiorowiska synantropijne tj. roślinności towarzyszącej człowiekowi. Świat roślin naczyniowych Parku liczy ogółem ok. 650 gatunków. Wśród nich całkowitą ochroną polskiego prawa objętych jest 28 gatunków, 11 to rośliny z listy roślin zagrożonych w Polsce lub znajdujące się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, a 9 podlega ochronie częściowej. Ponadto 16 innych występujących tu gatunków roślin naczyniowych uznano za lokalnie cenne tj. zagrożone wyginięciem lub rzadkie w Sudetach i na Dolnym Śląsku. Na terenach Parków Narodowych ochronie podlegają wszystkie gatunki roślin.

Torfowiska

Roślinność charakterystyczna dla torfowiska wysokiego występuje w Parku głównie na "Wielkim Torfowisku Batorowskim". Obok pospolitych roślin torfowiskowych, jak **welnianka pochwowata**, **welnianka wąskolistna**, czy **żurawina błotna**, rosną tu niektóre rzadsze gatunki: **bagno zwyczajne**, **turzyca nitkowata**, **turzyca skąpokwiatowa** (z listy roślin zagrożonych w Polsce) i **modrzewnica zwyczajna**. Najbardziej zagrożonym gatunkiem spośród roślin naczyniowych na tym torfowisku wydaje się być obecnie **sosna błotna** - gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Ze zbiorowisk nisko- torfowiskowych występujących na terenie Parku najbogatsze w gatunki płaty zachowały się w dolinach potoków spływających z południowej krawędzi gór. W ich składzie występuje dużo roślin wilgotnych łąk, w tym gatunek ujęty na czerwonej liście roślin zagrożonych - **turzyca Davalla**.

Roślinność zaroślowa i ziołoroślowa

Na brzegach większych potoków i w miejscu wysięku wody na stokach wzgórz, na terenie gminy można niezbyt często spotkać zbiorowiska roślinności zaroślowej i ziołoroślowej. Fitocenozy zaroślowe tworzą zwykle w pobliżu potoków różne gatunki wierzb (*Salix ssp.*). Ziołorośla związane są zarówno z potokami jak i wysiękami wodnymi wśród innych zbiorowisk łąkowych. W tych pierwszych ze związku *Adenosyilion alliariae* zwykle panującą rośliną jest lepieńnik biały (*Petasites albus*) lub różowy (*Petasites officinalis*), w drugich które nawiązują do *Filipendulion ulmariae* dominuje wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*).

Szata roślinna na obszarze opracowania wykazuje silną synantropizację. Dominujące tutaj zbiorowiska segetalne nie przedstawiają większej wartości przyrodniczej.

3.8. Zwierzęta

Na obszarze opracowania spotkać można ssaki z rzędu gryzoni, zajęczaków, drapieżnych i parzystokopytnych. Tereny otwarte, niezabudowane, zarośla śródpolne zamieszkują głównie mysz polna oraz polnik z niewielkim udziałem ssaków ryjówkowatych. Według inwentaryzacji przyrodniczej na terenie obrębu Dolina wykazano występowanie następujących zwierząt chronionych: derkacz (zwyczajny), przepiórka (zwyczajna), świergotek łąkowy, świerszczak (zwyczajny) oraz turkawka (zwyczajna). Szczególnie istotnym gatunkiem do zachowania jest derkacz, który znajduje w Górach Stołowych optymalne warunki do bytowania i żerowania i z tego względu jego zagęszczenie na tle kraju jest wyjątkowo wysokie. Jest to szczególnie istotne z uwagi na fakt, że derkacze są gatunkiem zagrożonym wyginięciem w skali całej Europy. Derkacze przylatują do Polski najczęściej w drugiej połowie maja i po odbyciu lęgów odlatują na zimowiska do Afryki południowej. Wg najnowszych badań „jest gatunkiem wysoce nomadycznym, zatem efektywna strategia ochrony w przypadku tego gatunku musi mieć charakter międzynarodowych i skoordynowanych działań oraz obejmować duże obszary zasięgu (Fourcade et al. 2016, Bellebaum & Koffi 2018)” (Tomasz Wilk, Tomasz Chodkiewicz, Arkadiusz Sikora, Przemysław Chylarecki, Lechosław Kuczyński „Czerwona Lista Ptaków Polski OPOP, Marki 2020). W Polsce derkacz w okresie lęgowym zasiedla dość szerokie spektrum otwartych i półotwartych siedlisk. Preferuje nieużytki, turzycowiska, ziołorośla oraz ekstensywnie użytkowane łąki, ale okazjonalnie występuje również na pastwiskach, łąkach użytkowanych intensywnie, uprawach leśnych, uprawach zbóż i rzepaku. Derkacz prowadzi bardzo skryty tryb życia i praktycznie nigdy nie pojawia się na odsłoniętym terenie. Nie zasiedla terenów zabudowanych i w bliskim ich sąsiedztwie. Wynika to z jego płochliwości. (źródło i cytaty dot. derkacza: pismo RDOŚ, znak WPN.610.221.2025.DŚ z 27 stycznia 2026 r.).

Obszar opracowania cechuje się przekształceniem ekosystemów, jako obszary agrocenozy, Skład fauny dostosowany jest do aktualnej, ubogiej struktury siedliskowej. Małe zróżnicowanie siedlisk

i istniejąca zabudowa powoduje, że na obszarze opracowania dominują gatunki pospolite, towarzyszące ekosystemom rolniczym oraz związane z siedliskami ludzkimi. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów, szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiskowe.

4. Analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego

4.1. Powietrze

Oceny jakości powietrza dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin.

Podstawę oceny stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

W przypadku działań mających na celu **ochronę zdrowia**, szczególnej uwadze poddano **obszary zamieszkałe**, zwłaszcza o dużej gęstości zaludnienia.

Kryteria oceny ustanowione w celu **ochrony roślin** przyjmowano do oceny **na obszarach niezabudowanych**:

- znajdujących się w odległości ponad 20 km od aglomeracji, ponad 5 km od innych miast,
- poza obszarem bezpośredniego oddziaływania autostrad, dróg ekspresowych i innych dróg krajowych,
- ponad 5 km od przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM₁₀, zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz pył zawieszony PM_{2.5}) obowiązuje podział kraju na strefy, obszar opracowania został przydzielony do strefy dolnośląskiej (kod PL0204).

Obszar województwa dolnośląskiego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz.U. z 2012 r., poz. 914) został podzielony na cztery strefy: aglomerację wrocławską, miasto Legnicę, miasto Wałbrzych oraz strefę dolnośląską.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza **pyłem zawieszonym PM₁₀ i benzo(a)pirenem**. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych.

Na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie gminy wpływa emisja z zakładów przemysłowych, kotłowni miejskich, osiedlowych zlokalizowanych w mieście Szczytna a do ognisk emisji na terenie gminy można zaliczyć emisje z indywidualnych palenisk domowych oraz emisję komunikacyjną.

W związku z intensyfikacją rozwoju transportu samochodowego należy spodziewać się dalszego wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych. Sytuacja ta dotyczy głównie obszarów położonych w sąsiedztwie drogi krajowej nr 8 Wrocław – Kudowa-Zdrój.

W informacji za rok 2019 na podstawie państwowego monitoringu środowiska wykonanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zawarto następujące wnioski z badań jakości powietrza na terenie powiatu kłodzkiego:

- dobra i bardzo dobra jakość powietrza w odniesieniu do norm obowiązujących dla dwutlenków siarki i azotu oraz tlenku węgla,

- ponadnormatywny poziom 24-godzinowych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w Kłodzku (47 przypadków przekroczeń wobec dopuszczalnych 35) oraz w Nowej Rudzie (78 przypadków przekroczeń),
- w Nowej Rudzie stwierdzono największy wśród badanych miejscowości poziom stężenia benzo(a) pirenu. Zawyżone wartości w stosunku do poziomu docelowego na terenie prawie całego województwa dolnośląskiego,
- całoroczne badania stanu powietrza atmosferycznego prowadzone w 2019 roku w Dusznikach Zdroju w ramach badania stanu powietrza w uzdrowiskach Kotliny Kłodzkiej nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczeń.

4.2. Wody powierzchniowe

Zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest *jednolita część wód* (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych CWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd). *Jednolitą częścią wód powierzchniowych* jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Przeprowadzona przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu dla Bystrzycy Dusznickiej powyżej Dusznik klasyfikuje stan/ potencjał ekologiczny na klasę 2 (dobry stan ekologiczny). Klasyfikacja stanu chemicznego jest określona jako poniżej dobrego, a ocena stanu jcw jest zła.

Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Szczytna rozwinięta jest jedynie na obszarze miasta. W Szczytnie długość kanalizacji sanitarnej, nie licząc kolektora przesyłowego, wynosi 8,9 kilometrów. Na terenie gminy nie ma komunalnej oczyszczalni ścieków gdyż gmina podłączona jest do ponad gminnego grupowego systemu kanalizacyjnego zakończonego oczyszczalnią zarządzaną przez Polanicę-Zdrój (zlokalizowana w Szalejowie Górnym). Jest to główny obiekt w całej zlewni Bystrzycy Dusznickiej obejmujący gminy: Duszniki-Zdrój, Szczytna, Polanica-Zdrój. W latach 1998-2005 Oczyszczalnia przeszła gruntowną modernizację, w wyniku której obiekt otrzymał nowoczesną stację zlewczą, kratę ściekową, piaskowniki, wirówkę osadu ściekowego, stację PIX. Oczyszczalnia charakteryzuje się podwyższonym usuwaniem biogenów. Na terenie Oczyszczalni prowadzi się nowoczesną gospodarkę osadową polegającą na odwirowywaniu i zagęszczaniu osadu ściekowego, którego parametry umożliwiają rekultywację terenów zielonych.

Nieuregulowana jest też w pełni gospodarka ściekowa zabudowy miejskiej Szczytnie.

Teren objęty planem miejscowym nie posiada sieci infrastrukturalnej wodociągowej ani kanalizacyjnej.

4.3. Wody podziemne

Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. W uzasadnionych przypadkach Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje, w uzgodnieniu z państwową służbą hydrogeologiczną, uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych, a wyniki tych badań przekazuje, za pośrednictwem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, państwowej służbie hydrogeologicznej. Przedmiotem monitoringu są jednolite części wód podziemnych, w tym części uznane za zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny. Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych.

Obszar gminy Szczytna znajduje się w sudeckim regionie hydrogeologicznym, natomiast północno-zachodnia i centralna część gminy zlokalizowana jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 341 - "Niecka wewnątrzsudecka Kudowa-Bystrzyca".

Według monitoringu diagnostycznego - badań PIG PIB w Warszawie w 2019 r. Szczytna jest zaklasyfikowana jako II klasa jakości w pięciostopniowej skali. Klasa II to wody dobrej jakości,

w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych, a także wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

4.4. Hałas

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. 2014 poz. 112). Wartości te muszą stanowić bezwzględnie przestrzegana normę w odniesieniu do nowo planowanych terenów.

Wartości poziomów dopuszczalnych zależne są od funkcji urbanistycznej jaką spełnia dany teren. Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe.

Głównym założeniem wykonanych pomiarów akustycznych było określenie warunków panujących w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych i uzyskanie informacji o uciążliwości akustycznej analizowanych tras.

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Szczytna stanowi droga krajowa nr 8, na trasie Kłodzko – Kudowa-Zdrój. Stan nawierzchni bardzo dobry. Zabudowa obustronna luźna, wielorodzinna, zlokalizowana 3,0-15,0 m od krawędzi jezdni.

Ruch pojazdów o średnim natężeniu 770 poj/h i znacznym 22,0% udziale pojazdów ciężkich w ogólnym strumieniu ruchu powoduje hałas rzędu 69,9 dB. W strefie oddziaływania znajduje się 15 budynków wielorodzinnych, a oszacowana liczba mieszkańców wynosi 60 osób.

Wyniki badań pokazują, że nie dotrzymana była wartość dopuszczalna dla pory dnia (65 dB). Na hałas komunikacyjny narażeni są także mieszkańcy przy drodze wojewódzkiej 388 relacji Bystrzyca Kłodzka – Radków, należy więc liczyć się ze zwiększaniem uciążliwości hałasowej w miejscowościach Wolany, Niwa, Chocieszów.

Pozostałe drogi nie odgrywają poważniejszej roli zwłaszcza w ruchu tranzytowym pojazdów ciężarowych i autobusów.

Komunikacja kolejowa odgrywa marginalną rolę, gdyż odległość najbliższych zabudowań w sąsiedztwie trakcji eliminuje zjawisko uciążliwości. Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, docelowym kierunkiem działań planistycznych dotyczących ograniczania uciążliwości hałasu powinno być odpowiednie planowanie i projektowanie przebiegu tras komunikacyjnych (ze szczególnym uwzględnieniem rejonów wymagających komfortu akustycznego) wraz z zabezpieczeniami akustycznymi, a także uwzględnianie odległości od głównych szlaków komunikacyjnych w przypadku planowanych funkcji związanych ze stałym pobytom ludzi.

Obszar opracowania planu w obrębie Dolina położony jest przy drodze krajowej nr 8 (przy południowo-wschodniej granicy opracowania), a także przy linii kolejowej (w południowo-wschodniej części opracowania).

4.5. Gleby

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są badania gleb użytkowanych rolniczo pod kątem wpływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych oraz źródeł pozarolniczych (antropopresji). Z badań przeprowadzonych przez IUNG – Puławy, w ramach sieci monitoringu krajowego w powiecie kłodzkim nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego, a najbliższy punkt pomiarowy oddalony jest o dziesiątki kilometrów. Nie ma na obszarze powiatu miarodajnych badań gleb w tym zakresie.

Największy wpływ na fizyczną degradację gleb na terenie gminy miały przekształcenia powierzchni terenu związane z działalnością przemysłową, wydobywaniem kopalin pospolitych – kruszyw naturalnych i iłów, budownictwem i komunikacją. Z reguły są to przekształcenia gleb nieodwracalne związane z całkowitą utratą obszaru. Poważnym zagrożeniem na obszarach o rozwiniętym intensywnym rolnictwie może być erozja wietrzna gleb zwłaszcza w warunkach występowania deficytu wody w profilu glebowym. Otwarte przestrzenie rolnicze pozbawione zadrzewień są przyczyną zmniejszania się szorstkości terenowej, co prowadzi do wzrostu prędkości wiatrów na tym obszarze, przesuszania nadmiernego górnych warstw profilu i wynoszenia cząstek gleby.

W gminie Szczytna znajdował się teren należący do najbardziej zagrożonych obszarów pod względem zanieczyszczenia gleb, a także i szaty roślinnej, na terenie województwa dolnośląskiego, były tereny leżące wokół zakładu Sudety Crystal Works” Sp. z o.o. w Szczytnej. W związku z zamknięciem Huty Szkła sytuacja uległa zmianie, jak dotąd nie były na tym terenie prowadzone badania monitoringowe w zakresie jakości gleb.

Obecnie najbardziej narażone na zanieczyszczenia są tereny upraw rolniczych, a także tereny związane z ryzykiem przedostawania się ścieków z nieszczelnych przydomowych zbiorników bezodpływowych, oraz tereny dzikich wysypisk śmieci. Zagrożenie dla standardów jakości gleb związane jest również z zanieczyszczeniami komunikacji samochodowej.

4.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze opracowania nie były prowadzone badania z zakresu promieniowania elektromagnetycznego.

Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN 110 kV spinająca GPZ Kłodzko, położony w zachodniej części miasta Kłodzko i GPZ w północnej części miasta Duszniki-Zdrój. Linia ta przebiega od Kłodzka przez wieś Wolany, przez północną część miasta Szczytna oraz wieś Dolina do miasta Duszniki-Zdrój. Linia przebiega w obszarze opracowania planu.

Przez gminę przebiega również linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN 110 kV relacji: GPZ-Duszniki – GPZ-Kudowa. Przebiega ona w południowej części Słoszowa, całkowicie na terenach rolnych i leśnych.

Linie wysokiego i średniego napięcia w zdecydowanej przewadze przebiegają poza terenami zainwestowania.

Przez obszar opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

4.7. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości.

Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie i funkcjonowanie terenu, uchwalenie projektowanego planu nie zmieni w sposób istotny stanu środowiska oraz wywieranej na nie presji. Przy braku przyjęcia projektowanego dokumentu zachowane zostaną główne kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone w dokumentach obowiązujących, takich jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu miejscowego w niewielkim stopniu modyfikuje zagospodarowanie przestrzenne – głównie poprzez drobne zmiany terenów – polegające głównie na dopuszczeniu zabudowy mieszkaniowej i/lub usługowej. Zmiana miejscowego planu jest niezbędna dla rozwoju miejscowości, jest także odpowiedzią na potrzeby zgłoszone przez mieszkańców.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt planu, w porównaniu do obowiązujących, wyznacza nowe tereny pod zainwestowanie mieszkaniowo jednorodzinne lub usługi turystyki lub usługi. Część obszaru opracowania znajduje się w granicy otuliny Parku Narodowego Gór Stołowych. Dodatkowo w części znajduje się a także w obszarze Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe.

W odniesieniu do zapisów Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839):

- § 3 ust. 1 pkt 55 zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004

r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

- § 3 ust. 1 pkt 57, realizację zabudowy usługowej innej niż wymieniona w pkt 56 (centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą), w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy należy zaliczyć do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do zakresu znaczących i zauważalnych przeobrażeń będzie należało przede wszystkim przekształcenie krajobrazu agrocenotycznego na zurbanizowany, usunięcie szaty roślinnej na potrzeby przygotowania gruntów pod planowaną zabudowę.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych ochroną prawną

6.1. Położenie na tle systemu ochrony przyrody w Mieście i Gminie Szczytna

W granicach miasta i gminy Szczytna znajdują się wyjątkowo cenne przyrodniczo obszary. Są to:

- Park Narodowy Gór Stołowych;
- Rezerwat przyrody „Torfowisko pod Zieleńcem”;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich;
- Obszary Natura 2000;
- Korytarze ekologiczne Góry Stołowe – GZK-8A, Góry Bystrzyckie – GZK-8B oraz Karkonosze - Góry Stołowe – GZK-6C.

Część obszaru opracowania znajduje się w:

- otulinie **Parku Narodowego Gór Stołowych**
- obszarze **Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe**

6.2. Prawne formy ochrony przyrody

Część obszaru opracowania znajduje się w otulinie Parku Narodowym Gór Stołowych, a także w obszarze Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe.

6.2.1 Park Narodowy Gór Stołowych

Park Narodowy Gór Stołowych został utworzony 16.09.1993 r. Położony jest na terenie Sudetów Środkowych na płn.- zach. Ziemi Kłodzkiej, przy granicy polsko-czeskiej. Górąmi Stołowymi nazywana jest znajdująca się na terytorium Polski pd.- zach. część rozległej, piaskowcowej płyty wypełniającej nieckę śródsudecką, pomiędzy Karkonoszami a Górąmi Bystrzyckimi i Orlickimi. Czeski jej fragment nosi nazwę Broumovska Vrchovina i również objęty jest ochroną (CHKO -Broumovsko). W granicach Parku znajduje się północna część gminy Szczytna.

Na dzień sporządzania niniejszego opracowania PNGS posiada aktualny Plan ochrony. Poprzedni plan ochrony, opracowany w roku 1998, został unieważniony zapisami ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. Podczas sporządzania prognozy wykorzystano materiały Planu Zdań Ochronnych PNGS, określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego Gór Stołowych z uwzględnieniem zakresu planu ochrony dla obszarów Natura 2000 PLH020004 i PLB020006 Góry Stołowe.

Generalne cele ochrony przyrody na obszarze Parku:

- utrzymanie oraz zapewnienie niezakłóconego przebiegu procesów ekologicznych, utrzymanie trwałości ekosystemów i docelowa minimalizacja ingerencji w funkcjonowanie ekosystemów z wyjątkiem ekosystemów półnaturalnych;

- zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa geologicznego i geomorfologicznego;
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami przez ich utrzymanie lub przywrócenie do właściwego stanu ochrony;
- utrzymanie walorów krajobrazowych w tym terenów niezalesionych i osadniczych;
- utrzymanie lub przywrócenie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków Natura 2000;
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Obszar Parku cechuje się wyjątkowymi w regionie walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Rozległe powierzchnie szczytowe Gór Stołowych zwane wierzchowinami lub stoliwami urozmaicone są licznymi głębokimi szczelinami o pionowych ścianach, bramy skalne, mosty, tunele i labirynty, a także formy przypominające postaci ludzi, zwierząt, grzyby i maczugi. Wyjątkową cechą terenu jest jego duża mozaikowość w postaci terenów otwartych łąk, ugorów i nielicznych pól uprawnych, silnie zalesione bory świerkowe i buczyny i lasy mieszane, środowiska synantropijne, ostańce, pionowe ściany skalne, itp. Zróżnicowanie siedliskowe dodatkowo potęguje wpływ klimatu działającego odmiennie zależnie od położenia nad poziom morza. Stwierdzono tu występowanie 163 gatunków ptaków, z tego 115 lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Z dalszej analizy wyłączono te, które spotkano na tym terenie podczas przelotów oraz te, które w ostatnim okresie nie były stwierdzane na obszarze OSO (razem 11 gatunków ptaków). Właśnie ze względu na różnorodność sąsiadujących ze sobą środowisk, największe zagęszczenia w skali kraju i jedno z największych w Europie mają: puchacz *Bubo bubo* (największy gatunek sowy na świecie, wymagający wyjątkowego spokoju, występujący tu wyłącznie w obrębie skał w liczbie 7-8 par, którego stanowiska podlegają w Polsce ochronie strefowej), bocian czarny *Ciconia nigra* (również gatunek strefowy lęgący się w obrębie żyznych, wiekowych lasów liściastych i mieszanych, którego liczebność na tym obszarze szacuje się na 11-13 par lęgowych) sóweczka *Glaucidium passerinum* (rzadki gatunek w skali kraju, chroniony na terenie Parku niewielkimi strefami na podstawie wewnętrznego zarządzenia dyrektora, występujący w liczbie ok. 40 par). Wszystkie te gatunki wymienione są w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Spośród ptaków o wyjątkowych zagęszczeniach należy wymienić dodatkowo również wymienioną w PCzKZ włochatkę *Aegolius funereus* (gatunek sowy silnie zależny od obfitości ofiar i dziupli dzięcioła czarnego), słonkę *Scolopax rusticola* (gatunek związany z podmokłymi siedliskami występujący tu aż na 33 stanowiskach), pustułkę *Falco tinnunculus* (sokół gniazdujący na terenie Parku jedynie w obrębie ścian skalnych, którego liczebność w skali kraju silnie spada), dzięcioły: czarnego *Dryocopus martius* i zielonosiwego *Picus canus* (związane z lasami liściastymi i mieszanymi, głównie z bukiem) oraz orzechówkę *Nucifraga caryocatactes* (gatunek górski związany z różnowiekowymi borami świerkowymi, którego liczebność w obrębie masywu szacuje się na 40 par). Warto tutaj wymienić również dwa gatunki górskie: pliszkę górszą *Motacilla cinerea* oraz pluszcza *Cinclus cinclus* oba silnie związane z wartkimi, czystymi potokami. Brak gatunków typowo wysokogórskich tłumaczy się dużą dostępnością masywu, brakiem regła górnego oraz jego małym obszarem.

Specyficzna i wyjątkowa jest awifauna naskalna. Gatunki ptaków, które gniazdują w Górach Stołowych wyłącznie w obrębie skał to: puchacz, pustulka i kruk *Corvus corax*. Do gatunków gniazdujących zarówno na skałach (zwykle jest to środowisko pierwotne gatunku), jak i w środowiskach alternatywnych należą: sosnówka *Parus ater*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* i jego bliski krewniak – pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, pokrzywnica *Prunella modularis* (wyjątkowe gniazdowanie w skałach w skali kraju) i strzyżyk *Troglodytes troglodytes*.

6.2.2 Obszar Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe

Obszar został zaklasyfikowany do obszarów specjalnej ochrony w październiku 2007 roku, na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Całość obszaru to 18924,0 ha, natomiast na terenie gminy Szczytna znajduje się 5361,9 ha. Zlokalizowany jest w Parku Narodowym Gór Stołowych oraz w większości jego otuliny (prócz południowo-wschodniej części), a południowo-zachodnia część ma większy zasięg niż otulina. W Szczytniej obejmuje północną część miasta i gminy

(w całości obręb Łężyce, Słoszów, Złotno, Studzienno, w części obręb Dolina, Szczytna, Nowe Miasto, Chocieszów i Wolany).

Ochronie podlega w szczególności 16 gatunków ptaków, wymienionych w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG, m.in. dzięcioł zielonosiwy, puchacz (zwyczajny) oraz bocian czarny. Wśród nich na obszarze opracowania nie znajdują się żadne udokumentowane stanowiska. Na terenie Doliny występuje udokumentowane stanowisko derkacza. Zlokalizowane jest w północnej części obrębu, w pobliżu terenu oznaczonego symbolem 1RZM (ok. 45 m) oraz terenu 2RN (ok. 90 m). Przeznaczenie terenów jest zgodne z obecnym ich użytkowaniem.

6.2.4 Inne elementy środowiska podlegające ochronie

Na podstawie obowiązujących przepisów odrębnych, ochronie na omawianym terenie podlegają m.in. lasy i grunty leśne, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnia ziemi, krajobraz i powietrze.

Zasadniczym problemem środowiskowym na terenie gminy Szczytna jest ryzyko zagrożenia powodzią. Na terenie gminy Szczytna istnieje zagrożenie powodziowe ze względu na położenie w górskiej dolinie Bystrzycy Dusznickiej. Powódź z lipca 1997 roku należała do największych z całego okresu obserwacji hydrologicznych prowadzonych w powiecie kłodzkim. Swym zasięgiem objęła przede wszystkim lewostronne dopływy Nysy Kłodzkiej. Podobne w skutkach było wezbranie na Bystrzycy Dusznickiej, które wystąpiło w lipcu 1998 r. i które spowodowało duże zniszczenia na terenie gminy Szczytna. Większość powodzi na terenie ma charakter opadowo-rozlewny.

Opracowane przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu „Studium ochrony przed powodzią Kotliny Kłodzkiej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony miasta Kłodzka” wyznaczyło (zgodnie z obowiązującym na czas opracowania studium stanem prawnym) granice zasięgu zalewu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania Q1% i Q10%. Zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo Wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159) Studium sporządzone przez właściwego dyrektora RZGW zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego. W kwietniu 2015 roku weszły w życie mapy zagrożenia powodziowego. Mapy te objęły rzekę Bystrzycę Dusznicką.

W granicach opracowania planu miejscowego występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W granicach obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q 10%) oraz w granicach obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q 1%) są położone części terenów oznaczonych symbolami 14L oraz 1KDR). W obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, (w granicach którego znajdują się obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q 10%), a także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q 1%) plan ustala obowiązywanie zachowania przepisów szczególnych oraz: zakaz nowej zabudowy, z wyłączeniem obiektów związanych z gospodarką wodną; zalecenie zabezpieczenia wszelkich obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (nowych oraz istniejących w ramach ich modernizacji czy remontu) przed uszkodzeniami w czasie powodzi celem zminimalizowania strat powodziowych; zakaz budowy transformatorów olejowych oraz montażu paneli fotowoltaicznych bezpośrednio na gruncie

6.3. Zagrożenia obszarów o dużych walorach przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Każde zagospodarowanie terenu niesie ze sobą pewne zagrożenie dla środowiska. Wynika to głównie z powstawania odpadów, ścieków, zanieczyszczenia powietrza spalinami. Najbardziej intensywne oddziaływania występują na terenach zwartej zabudowy miasta. W projekcie planu miejscowego uwzględniono te uwarunkowania planując rozwój przestrzenny w oparciu o istniejące zagospodarowanie terenu. Realizacja zainwestowania terenów zaplanowana w planie miejscowym będzie miała charakter rozszerzenia i uzupełnienia istniejącej zabudowy przy istniejącej sieci drogowej, na skutek czego wystąpi nieznaczący wzrost antropogenicznego oddziaływania na środowisko. Będzie ono miało lokalny charakter i nie powinno zachwiać równowagi przyrodniczej terenu opracowania.

Projekt planu wskazuje tereny pod zabudowę w południowo-centralnej części wsi (w większości są to tereny już wyznaczone w obowiązującym mpzp, częściowo już zabudowane,

z nieznacznym rozszerzeniem). Dodatkowo wskazane są nowe tereny inwestycyjne w północnej części wsi – wyznaczone 30,0 m od istniejących dróg, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy zagrodowej. Obszar stanowi rozszerzenie zabudowy ulicy Złotej oraz ul. Polne Domy (miasto Szczytna). W centralnej części wyznaczono tereny rolne z zakazem zabudowy, które przylegają do terenów leśnych, a także rolnych (wyznaczonych w obowiązującym planie), co pozwoli na zachowanie siedlisk istotnych z punktu widzenia ochrony na obszarach Natura 2000.

Szczególną rolę w planowaniu rozwoju przestrzennego odgrywają obszary Natura 2000 reprezentowane na terenie gminy. Zasadniczym celem ochrony na obszarach Natura 2000 jest utrzymanie tzw. korzystnego statusu ochrony gatunków i siedlisk, dla ochrony których powołano te obszary. Pojęcie integralności obszaru nie jest rozumiane tutaj, jako jego wewnętrzna spójność, czyli niski stopień defragmentacji, co jest założeniem błędnym. Integralność obszaru to utrzymywanie się właściwego stanu ochrony tych siedlisk przyrodniczych, populacji roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których obszar został wyznaczony. Korzystny stan ochrony siedlisk oznacza sytuację, w której spełnione są jednocześnie trzy warunki:

- naturalny zasięg lub powierzchnia nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- zachowane są specyficzne struktury i funkcje,
- typowe dla siedliska gatunki mają korzystny status ochrony.

Korzystny stan ochrony gatunku ma miejsce gdy:

- liczebność lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- zasięg występowania lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- istnieje dostatecznie duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla występowania gatunku.

Zapewnienie korzystnego statusu ochrony siedlisk i gatunków wymaga zachowania kluczowych struktur i procesów, warunkujących funkcjonowanie lokalnych ekosystemów. To właśnie podstawowe struktury, procesy i relacje składają się na tzw. integralność obszaru Natura 2000.

Obszar zachowujący integralność to taki, który charakteryzuje się właściwym (dobrym) stanem ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, zgodnym z celami ochrony obszaru, oraz dużymi możliwościami samoregulacyjnymi, czyli wykazuje dużą odporność i zdolności regeneracyjne i nie wymaga dużego wsparcia z zewnątrz. Wskaźnikiem integralności obszarów naturalnych jest również niezmienna dynamika stosunków pomiędzy glebą a wodą, roślinami a zwierzętami, dynamika taka definiuje strukturę oraz funkcję obszaru. Należy również zaznaczyć, że właściwy stan ochrony i integralność obszaru odnoszą się wyłącznie do siedlisk i gatunków dla ochrony, których obszar został wyznaczony.

W celu zachowania funkcji struktury obszarów Natura 2000 na obszarze opracowania, zapewnienia tym obszarom zdolności do regeneracji i odporności na niekorzystne czynniki oddziałujące, powinno się unikać działań mogących i/lub polegających na:

- pogorszeniu stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Na pogorszenie stanu siedlisk wpływają przede wszystkim:

- antropogeniczne przekształcanie dolin, takie jak budowa obwałowań, pogłębianie koryta rzek, minimalizacja wylewów nawet ze średnich stanów wód i melioracje dolin,
- doprowadzanie do zmian w glebach, np. brunatnienie mad, związane również ze zmianą warunków wodnych w terenie, co w efekcie może prowadzić do grądowienia siedlisk łąkowych,
- zaprzestanie użytkowania łąk, co może powodować przebudowę składu gatunkowego i opanowanie siedliska przez gatunek ekspansywny,
- w przypadku lasów łąkowych – usuwania drzewostanów utrudniających spływ wód powodziowych i tworzących zatory lodowe,
- regulacja rzek, odcięcie wałami obszarów siedliskowych od wpływu powodzi,
- niekontrolowanych zrzutów ścieków komunalnych, przemysłowych i rolniczych do rzek powodujące nadmierną eutrofizację (zmiana składu gatunkowego pierwotnego siedliska, ekspansja gatunków nitrofilnych)
- powodować brak regularnych zalewów poniżej czoła zapory – bardzo duża, niekorzystna zmiana reżimu hydrologicznego,
- uprawianie intensywnego rolnictwa,
- gospodarczego użytkowania lasów – upraszczanie i ujednolicanie ich struktury, zubożenie w istotne dla bioróżnorodności martwe drzewa,

- uproduktywiania porzuconych łąk poprzez ich zalesianie – ginięcie wysoko wyspecjalizowanej grupy roślin związanych z ekstensywnie użytkowanymi łąkami świeżymi,
- zastępowania drzewostanów mieszanych przez monokultury iglaste,
- likwidacja śródleśnych terenów otwartych (utrata siedlisk gniazdowych, utrata siedlisk żerowania),
- zmiana reżimu hydrologicznego rzek, zmieniających częstość i długość zalewów w dolinach rzecznych (utrata siedlisk gniazdowych i siedlisk żerowania),
- usuwanie starodrzewu z międzywałą dolin rzecznych (utrata siedlisk gniazdowania),
- intensywność rolnictwa i związanej z nim likwidacji różnorodności otwartego krajobrazu (likwidacja zabagnień i oczek wodnych, usuwanie zadrzewień, tworzenie rozległych monokultur) mogącej powodować utratę siedlisk żerowania,
- ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk na intensywnie użytkowane uprawy (utrata siedlisk żerowania),
- chemiczne zanieczyszczenie środowiska, a zwłaszcza niekontrolowane zrzuty substancji chemicznych do wód oraz zjadanie padliny zawierającej śrut ołowiany (bezpośrednie zatrucie osobników),
- osuszanie śródpolnych zbiorników wodnych (utrata siedlisk gniazdowych).

W obrębie Dolina większość terenów jest położonych w otulinie Parku Narodowego Gór Stołowych. Projekt MPZP nie wprowadza bardzo dużych zmian w stosunku do obowiązującego planu. W nieco mniejszym zakresie niż otulina PNGS znajduje się w obszarze Natura 2000 PLB020006 – Góry Stołowe – okolice drogi zbiorczej oznaczonej symbolem 1KDZ stanowią graniczny zakres tego terenu.

Nowe tereny pod rozwój zabudowy nie naruszają zasad ochrony terenów chronionych.

7. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także zawarte w dyrektywach UE. Integracja z Unią wyznaczyła zupełnie nowe ramy dla rozwoju regionalnego.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. (ze zmianami),
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto projekt planu uwzględnia zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, który określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych i organizacyjnych.

- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska czy plany gospodarki odpadami.

Podczas opracowywania planu rozważano wszystkie powyższe wytyczne, w stopniu szczegółowości odpowiadającym charakterowi projektowanego dokumentu.

Tabela 2. Ocena zgodności i powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina z celami ochrony środowiska, zawartymi w ważniejszych dokumentach strategicznych

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022		
Celem jest zbilansowanie dostępności odpadów komunalnych do wykorzystania w poszczególnych procesach z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami komunalnymi, w tym zapewnienia strumienia umożliwiającego osiągnięcie założonych poziomów ich odzysku i recyklingu	+	Ogólny zapis w oparciu obowiązujące przepisy odrębne, uwzględnione w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)
Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029		
Celem nadrzędnym programu jest poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego (poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego; utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym; osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią; prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu; gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa; racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu; ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków; podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa)	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu), §8 (dotyczącym zasad kształtowania krajobrazu) oraz §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)
Studium Zagospodarowania Pogranicza Polsko – Czeskiego – synteza dokumentów krajowych		
Cel 3 : Ochrona i przywrócenie wartości naturalnych i kulturowych		
działania na rzecz podnoszenia rangi ochrony najcenniejszych przyrodniczo obszarów	+	Uwzględnienie w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu)
działania na rzecz wzmocnienia i zachowania regionalnych tradycji architektonicznych,	-	Nie dotyczy
podnoszenie świadomości społecznej i edukacji z zakresu ochrony środowiska naturalnego i kulturowego,	-	Nie dotyczy
rewitalizacja krajobrazu kulturowego w rejonach wiejskich.	-	Nie dotyczy
Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Szczytna		
Cele i działania proponowane w programie ochrony środowiska służą do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa Gminy Szczytna, które służyć będą poprawie stanu	+	Dokument w całej treści odnosi się do działań zaproponowanych w Programie

środowiska przyrodniczego na jego terenie. Realizacja celów wytyczonych w programie powinna spowodować polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Gminy.		
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, przyjęty uchwałą nr XIX/482/20 przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 roku.		
Zapewnienie warunków zrównoważonego i równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez funkcjonalne kształtowanie hierarchicznej sieci osadniczej gwarantującej dostęp do usług i rynku pracy	+	Nowe tereny wyznaczone w projekcie planu przylegają do istniejących terenów zabudowy, przy istniejących sieciach infrastruktury drogowej.
Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu) oraz §8 (dotyczącym zasad kształtowania krajobrazu)
Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka	+	Uwzględnione w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej) – w szczególności w zakresie odnawialnych źródeł energii, a także we wskaźnikach zagospodarowania dla terenów (§16).
Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej	-	Nie dotyczy
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030		
Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej	+	Uwzględnione w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)
Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych (w zakresie przedsięwzięcia: wspieranie inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną)	-	Nie dotyczy
Kształtowanie postaw prozdrowotnych, prospoportowych i proekologicznych	-	Nie dotyczy
Poprawa stanu środowiska	+	Uwzględnione w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)
Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu)
Ochrona przed klęskami żywiołowymi	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu)

Ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego	+	Uwzględnione w §9 (dotyczącym zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych)
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030)		
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu) i w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu)
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu)
Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa	-	Nie dotyczy
Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska	-	Nie dotyczy
Strategia Rozwoju Gminy Szczytna na lata 2023-2030		
Włączający i nowoczesny rozwój społeczny w gminie Szczytna	-	Nie dotyczy
Stabilny rozwój gospodarczy wykorzystujący potencjał gminy Szczytna	-	Nie dotyczy
Zrównoważona przestrzeń tworząca warunki dla rozwoju społecznego i gospodarczego	+	Uwzględnione w §7 (dotyczącym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu), w §14 (dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej)

Ocenia się, że zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina uwzględniają znaczącą większość najważniejszych i kluczowych celów ochrony środowiska i stanowią skuteczne narzędzie ich realizacji w procesie kształtowania polityki przestrzennej miasta i gminy Szczytna.

8. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko

Prognoza wymaga zidentyfikowania charakteru przewidywanego oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja jego ustaleń przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia.

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji planu nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również te jednostki, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie prowadzić do zmiany tego stanu. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne);
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewitalizacji).

Podczas wykonywania projektu planu szczególną uwagę poświęcono walorom przyrodniczym terenu opracowania. Uwzględniono wyniki inwentaryzacji przyrodniczej Miasta i Gminy Szczytna.

Projekt planu miejscowego w niewielkim stopniu modyfikuje zagospodarowanie przestrzenne w obrębie Dolina – głównie poprzez zmiany terenów – polegające głównie na wskazaniu nowych terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Planowana zabudowa będzie miała niewielką intensywność i charakter. Dotychczasowe, niewielkie oddziaływania na środowisko zostaną utrzymane. W związku z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę nastąpi likwidacja biologicznej warstwy gleb, a także wzrośnie ilość ścieków, odpadów i spalin na omawianych terenach. Ponadto nieznacznie zwiększy się hałas i inne oddziaływania antropogeniczne, biorąc pod uwagę lokalizację terenów objętych projektem planu miejscowego.

W odniesieniu do zapisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2019 r., poz. 1839) do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się m.in. następujące rodzaje przedsięwzięć:

- autostrady i drogi ekspresowe,
- drogi inne niż wymienione w pkt 31 nie mniej niż o czterech pasach ruchu i długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku oraz zmianę przebiegu lub rozbudowę istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu co najmniej do czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku.

Za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko uznaje się m.in.:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia,
- instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko,
- zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi, lub magazynową, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

- zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą objętą ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- zabudowę usługową inną niż wymienioną w pkt 56, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54–57 i 59, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- linie kolejowe inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 29, urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym, mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych oraz bocznice co najmniej z jednym torem kolejowym o długości użytecznej powyżej 1 km;

W tabeli nr 3 przedstawiono najważniejsze z potencjalnych oddziaływań na środowisko wydzielonych w projekcie planu jednostek urbanistycznych.

8.1. Różnorodność biologiczna

Teren opracowania, prócz wykazanych stanowisk roślin, charakteryzuje się przeciętnymi walorami przyrodniczymi, zatem szczególnego znaczenia nabiera kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie. Ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Tereny zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie to starannie zakomponowane grupy zieleni, mające na celu podkreślenie walorów estetycznych przylegającej zabudowy mieszkaniowo - usługowej. W składzie gatunkowym tej zieleni dominować będą gatunki ozdobne, o niskim znaczeniu dla kształtowania bioróżnorodności i możliwościach tworzenia siedlisk dla gatunków fauny. W związku z tym należy unikać nasadzeń z wykorzystaniem gatunków inwazyjnych i obcych rodzimej florze, aby nadać ukształtowanym terenom zieleni pewne funkcje przyrodnicze. Zakaz wprowadzania gatunków inwazyjnych i obcych rodzimej florze ustala plan w związku z otuliną Parku Narodowego Gór Stołowych. Plan nie wpłynie na możliwość migracji gatunków, zaleca się jednak kształtowanie wszelkiej zieleni w sposób zachowujący ich ciągłość przestrzenną i funkcjonalną. Kształtowanie i zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, towarzyszącej zabudowie sprzyjać będzie bytowaniu tzw. gatunków pospolitych i synantropijnych zwierząt. Obecność szaty roślinnej ogranicza wpływ powierzchniowy wód, spowalnia infiltrację w głąb profilu glebowego, kształtując tym samym bardziej korzystne warunki wilgotnościowe, sprzyjające sukcesji ekologicznej i większemu zróżnicowaniu składu gatunkowego. Skład gatunkowy roślin poszczególnych rodzajów terenów zieleni powinien być uzależniony od funkcji pełnionej przez ten teren (estetyczna, izolacyjna), z wykluczeniem gatunków obcych rodzimej florze i inwazyjnych w stosunku do pozostałych. Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń projektu planu znaczącego wzrostu ilości gatunków synantropijnych, czy znaczącego zróżnicowania gatunkowego w obrębie flory, jednak realizacja ustaleń planu korzystnie wpłynie na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, poza obszarami, na których skutek zabudowy ulegnie ograniczeniu powierzchnia aktywna gleby wraz z jej roślinnością.

Realizacja ustaleń planu nie ma istotnego znaczenia dla kształtowania lokalnej struktury przyrodniczej.

Ponadto należy pozytywnie ocenić zapisy planu, określające korzystne rozwiązania, związane z ochroną zasobów bioróżnorodności :

- uwzględnienie istniejących form ochrony przyrody tj.: otuliny Parku Narodowego Gór Stołowych oraz obszaru Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe,

- wskazanie kierunków rozwoju w zakresie uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami.

8.2. Rośliny i zwierzęta

Poprzez realizację zabudowy i obiektów jej towarzyszących dojdzie do zmiany sposobu użytkowania gruntów oraz do zmian powierzchni biologicznie czynnej. W związku z tym zubożeje fauna glebowa oraz baza żerowiskowa (w szczególności dla bezkręgowców, małych ssaków oraz ptaków).

Uwarunkowania i struktura przyrodnicza obszaru opracowania stwarzają warunki dla bytowania głównie synantropijnych gatunków zwierząt. Lokalnie występująca w sąsiedztwie wyznaczonych w planie funkcji zabudowa stanowi miejsce schronienia ptaków.

Chronione gatunki ptaków, poza otwartymi terenami zieleni mogą również zasiedlać tereny zabudowane. Dlatego też przed rozpoczęciem budowlanych, modernizacyjnych prac powinna zostać wykonana inwentaryzacja przyrodnicza, która wyjaśni, czy w danym budynku, bądź w sąsiedztwie planowanej inwestycji gniazdują lub ukrywają się ptaki objęte ochroną. Jeżeli badania terenowe wykażą, że zniszczenie schronień gatunku chronionego jest konieczne, należy uzyskać stosowną zgodę właściwego organu ochrony środowiska oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe których warunki naturalne i parametry środowiskowe będą zgodne z wymogami siedliskowymi tego gatunku. W przypadku prowadzenia prac budowlanych mogących zagrozić ptakom bytującym na terenie inwestycji lub ich siedliskom, organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest do wstrzymania przeprowadzanych prac budowlanych, pod groźbą odpowiedzialności karnej osoby fizycznej będącej organem nadzoru budowlanego przewidzianej w art. 231 Kodeksu karnego. Ponadto zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska w trakcie prowadzenia prac budowlanych, inwestor realizujący przedsięwzięcie jest zobowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac.

Prace budowlane, a także tynkarskie nie mogą być prowadzone w otoczeniu zajętych przez ptaki gniazd znajdujących się w budynkach w okresie lęgowym.

Gatunki ptaków zasiedlające budynki i inne budowle można podzielić ze względu na miejsce gnieźdzenia:

1. Gnieźdzące na strychach, stropodachach - gołąb miejski, pustułka, pójdzka, jerzyk, wróbel domowy, mazurek, kopciuszek, rzadziej puszczyk;
2. Gnieźdzące na elewacjach w niewielkich szczelinach, otworach - szpak, kopciuszek, sikora bogatka i sikora modra, czasami sierpówka, grzywacz i muchołówka szara;
3. Gnieźdzące na elewacjach poprzez przyczepianie do ich powierzchni swoich gniazd: jaskółki oknówki;
4. Gnieźdzące na balkonach: gołąb miejski, sierpówki, czasami kosy, pustułki, kaczki krzyżówki;
5. Gnieźdzące w żywopłotach, pnączach na elewacjach budynków - kos dzwonic, szczygieł, zięba, kulczyk.

Od końca lutego do października do lęgów przystępują sierpówki, a w końcu marca i na początku kwietnia gniazda zakładają m. in. sikora bogatka i modra, wróbel domowy. Ten ostatni przystępuje do lęgów jeszcze w sierpniu. Najdłuższy sezon lęgowy ma gołąb miejski, może składać jaja w ciągu całego roku. Najwcześniej do lęgów przystępuje puszczyk, jednak w budynkach gniazduje stosunkowo rzadko. Jeżeli przeprowadzone inwentaryzacje wykażą obecność ptaków, a podczas prowadzenia prac mogą zostać zniszczone ich siedliska (np. likwidacja wlotów na stropodach, usunięcie szczelin w ścianach), wówczas należy zwrócić się do odpowiedniego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zgody na zniszczenie siedlisk ptaków chronionych. W ramach działań kompensacyjnych za utracone miejsca gniazdowania zaleca się rozwieszenie skrzynek lęgowych w miejscach, które poprzednio były zajmowane przez ptaki. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom. Niszczenie zieleni na skutek nieprawidłowego wykonywania robót ziemnych, niewłaściwego wykorzystania sprzętu mechanicznego albo urządzeń technicznych oraz zastosowaniem środków chemicznych w sposób szkodliwy dla roślinności jest niedopuszczalne i przewidziane są w tym przedmiocie administracyjne kary pieniężne, bądź nawet zapisy Kodeksu Karnego.

Szczególnie istotnym gatunkiem (zagrożonym wyginięciem) występującym na obszarze opracowania jest derkacz. W Polsce derkacz w okresie lęgowym zasiedla dość szerokie spektrum

otwartych i półotwartych siedlisk. Preferuje nieużytki, turzycowiska, ziołorośla oraz ekstensywnie użytkowane łąki, ale okazjonalnie występuje również na pastwiskach, łąkach użytkowanych intensywnie, uprawach leśnych, uprawach zbóż i rzepaku. Derkacz prowadzi bardzo skryty tryb życia i praktycznie nigdy nie pojawia się na odsłoniętym terenie. Nie zasiedla terenów zabudowanych i w bliskim ich sąsiedztwie. Wynika to z jego płochliwości. (źródło i cytaty dot. derkacza: pismo RDOŚ, znak WPN.610.221.2025.DŚ z 27 stycznia 2026 r.). Projekt planu wskazuje tereny pod zabudowę w południowo-centralnej części wsi (w większości są to tereny już wyznaczone w obowiązującym mpzp, częściowo już zabudowane, z nieznacznym rozszerzeniem). Dodatkowo wskazane są nowe tereny inwestycyjne w północnej części wsi – wyznaczone 30,0 m od istniejących dróg, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy zagrodowej. Obszar stanowi rozszerzenie zabudowy ulicy Złotej oraz ul. Polne Domy (miasto Szczytna). W centralnej części wyznaczono tereny rolne z zakazem zabudowy, które przylegają do terenów leśnych, a także rolnych (wyznaczonych w obowiązującym planie), co pozwoli na zachowanie siedlisk sprzyjających derkaczowi.

Usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić za zezwoleniem burmistrza wydanym na wniosek władającego. Organ może uzależnić udzielenie zezwolenia od przeniesienia drzew lub krzewów we wskazane przez siebie miejsce albo zastąpienia drzew lub krzewów przewidzianych do usunięcia innymi drzewami lub krzewami.

Przed przystąpieniem do prowadzenia prac ziemnych i robót budowlanych należy każdorazowo przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków roślin. W przypadku występowania stanowisk gatunków chronionych na terenach planowanych inwestycji w związku z realizacją ustaleń planu oraz ryzyka możliwości zniszczenia tych stanowisk, należy postępować, jak w wyżej opisanym przypadku ochrony ptaków.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych i użytkowania obiektów, a także zastosowania dobrych praktyk realizacji inwestycji oraz podejmowania działań zapobiegających i minimalizujących.

Zapisy planu uwzględniają ustalenia zasad i celów ochrony cennych przyrodniczo obszarów objętych ochroną, stanowiących główne siedliska występowania poszczególnych gatunków.

Bezpośrednie oddziaływanie na poszczególne gatunki roślin i zwierząt będzie miało miejsce na etapie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Oddziaływania te będą związane z przekształcaniem terenów niezainwestowanych na tereny przeznaczone pod zabudowę, co będzie się wiązało z utratą siedlisk i żerowisk gatunków zasiedlających ekosystemy agrocenotyczne. Szczególnie istotne jest przestrzeganie okresów lęgowych ptaków podczas planowania prac budowlanych i remontowych.

Kształtowanie zieleni urządzonej, nasadzeń uzupełniających w ramach realizacji poszczególnych funkcji częściowo skompensuje utratę powierzchni biologicznie czynnej, jaka nastąpi w związku z zabudową poszczególnych terenów.

8.3. Wody powierzchniowe i podziemne

W związku z utrzymaniem i rozbudową zabudowy będzie dochodzić do zmian warunków gruntowo – wodnych, co związane będzie z utwardzaniem powierzchni na cele realizacji budowy dróg dojazdowych oraz parkingów. Wówczas należy spodziewać się ograniczenia procesu infiltracji wód w głąb profilu glebowego w związku ze wzmożonym spływem powierzchniowym wód. Zwiększenie udziału powierzchni utwardzonych na obszarze objętym planem może sprzyjać pojawieniu się zagrożenia migracji zanieczyszczeń ropopochodnych do wód gruntowych i do gleb. Dlatego szczególnie istotne jest, aby wszelkie przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych na omawianym obszarze możliwe były jedynie w zakresie wymaganym przy samej realizacji przedsięwzięcia.

Ponadto powierzchnia biologicznie czynna, towarzysząca różnym funkcjom korzystnie wpływa na wody podziemne w sposób pośredni, stanowiąc barierę dla migracji zanieczyszczeń poprzez infiltrację ich w głąb gleby i dalej do poziomów wodonośnych. Szata roślinna ogranicza również spływ powierzchniowy wód, korzystnie wpływając na kształtowanie lokalnej retencji wodnej, a tym samym kształtowanie warunków wilgotnościowych gleb. Oddziaływanie to będzie mieć charakter trwały, oddziałując w sposób pośredni na kształtowanie lokalnych zasobów wodnych.

W związku z wyżej dokonaną analizą wpływu ustaleń planu na środowisko wodne, nie przewiduje się znaczących oddziaływań w tym przedmiocie, ani również oddziaływania negatywnego. Wskazuje się na zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, towarzyszącej różnym funkcjom terenu, o ile nie kolidowałoby to z przeznaczeniem terenu.

Ochronie jakości wód podziemnych sprzyjają zapisy w zakresie infrastruktury technicznej.

Skala i charakter oddziaływania realizacji ustaleń planu na zasoby i jakość wód będzie zależała od fazy realizacji danej inwestycji oraz od specyfiki pełnionej funkcji. Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu ryzyka pogorszenia standardów jakości wód, bądź naruszenia zasobów krytycznych, o ile przestrzegane będą rozwiązania służące zapobieganiu i minimalizowaniu niekorzystnym oddziaływaniom na środowisko wodne. Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkotrwały, związany głównie z etapem budowy.

Przestrzeganie zapisów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, określonych w planie stanowić będzie skuteczne narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

8.4. Krajobraz

Ustalenia planu mają w swoim zamierzeniu kształtować przestrzeń pozytywnie wpisującą się w szerszy krajobraz. Realizacja ustaleń mpzp spowoduje przekształcenia obecnego krajobrazu. Pojawienie się nowej zabudowy skutkować będzie wytworzeniem nowej przestrzeni o wnętrzach zaprojektowanych z myślą o zachowaniu ładu przestrzennego. Nowa zabudowa nawiązywać będzie gabarytowo do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy, z zachowaniem wysokości budynków i nachylenia dachu.

Ustalenia planu respektują ochronę zasobów i walorów krajobrazowych, a także kulturowych.

8.5. Jakość powietrza, klimat akustyczny

Wszelkie prowadzone roboty budowlane w związku z realizacją ustaleń planu będą wywoływać lokalny, tymczasowy i krótkotrwały wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów powstałych podczas przemieszczania mas ziemi oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się również emisja hałasu i powstanie wibracji w związku z pracą urządzeń i maszyn oraz wzmógł się transport podczas realizacji budowy. Jednak realizacja ustaleń nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości środowiska atmosferycznego, nie powinna powodować uciążliwości, a niekorzystny wpływ prowadzonych robót budowlanych będzie miał charakter tymczasowy i zakończy się wraz z ukończeniem prac budowlanych.

Obsługa komunikacyjna terenów objętych planem odbywać się będzie za pomocą istniejących dróg publicznych, dróg wewnętrznych oraz z nowo wydzielanych i istniejących dróg nieoznaczonych na rysunku planu miejscowego.

W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym.

Stosowanie bezpiecznych technologii i wysokosprawnych urządzeń w obiektach usługowych przyczyni się do znacznego ograniczenia groźnych źródeł emisji szkodliwych związków do atmosfery.

Kształtowanie zieleni ma szczególnie znaczenie dla zachowania właściwego stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego oraz przeciwdziałania niekorzystnym parametrom klimatu akustycznego.

Najważniejsze funkcje zieleni:

- tłumienie hałasu - zieleń wpływa na tłumienie hałasu zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni. Fale akustyczne rozchodzące się przez teren pokryty roślinnością są rozpraszane i pochłaniane. Najmniejszą zdolnością do tłumienia hałasu odznaczają się płaskie powierzchnie trawiaste (przy trawie o wysokości 10 do 25 cm wynosi 0,02 dB/m) najbardziej skuteczne w tłumieniu hałasu jest zieleń wysoka. Na skuteczność tłumienia hałasu przez zieleń wysoką składa się wiele czynników, do których należą:

- łączna powierzchnia liści (ze wzrostem powierzchni liści wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)
- gęstość zieleni (wraz ze wzrostem gęstości zieleni wzrasta efektywność tłumienia dźwięków)
- gatunek drzewa - największą zdolność tłumienia ma jawor, lipa szerokolistna, kalina a najmniejsze brzoza, wierzba, cis. Zaleca się stosowanie wyżej wskazanych gatunków drzew przy kształtowaniu, bądź uzupełnianiu zieleni izolacyjnej, zwłaszcza wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.

■ zapobiegania rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń - rośliny chłoną z powietrza różne gazy pełniąc tym samym rolę biofiltra zanieczyszczeń gazowych w atmosferze. Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych. Absorbowanie zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy mechaniczne (w tym też metale ciężkie) zależy od gatunku i wielkości drzewa, struktury przestrzennej pasa izolacyjnego, warunków klimatycznych. W eliminacji zanieczyszczeń pyłowych odgrywa rolę zarówno zieleń wysoka jak i niska.

Ustalenia planu wprowadzające zieleń naturalną czy urządzoną kompensują w pewnym stopniu uciążliwości oddziaływania dla klimatu akustycznego i stanu czystości powietrza atmosferycznego. Nie przewiduje się zatem znaczących, negatywnych oddziaływań.

Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na klimat akustyczny i jakość powietrza będzie zróżnicowane w czasie i przestrzeni z uwagi na etapowanie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Największe uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery wystąpią w fazie realizacji inwestycji, na etapie przygotowania gruntu do budowy, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu lokalnym i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac.

Czynnikiem minimalizującym skalę oddziaływania na klimat akustyczny i powietrze planowanych funkcji obszaru opracowania będzie również wykonanie uzupełniającej zieleni urządzonej.

Realizacja ustaleń planu w zakresie kształtowania nowej zabudowy skutkować będzie zniszczeniem aktywnej biologicznie warstwy glebowej w przypadku wykonywania robót budowlanych, co będzie miało charakter trwały, jednak gleby na obszarach objętych planem cechują się niską wartością produkcyjną.

Z uwagi na możliwość lokalizacji parkingów na omawianym terenie mogą one być narażone na lokalne zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi.

Zachowanie powierzchni biologicznie czynnej oraz terenów zieleni zabezpieczy wierzchnie warstwę gleby przed niepożądanymi procesami erozyjnymi.

Przy prowadzeniu robót budowlanych, należy dążyć do tego, aby stężenie substancji zanieczyszczających emitowanych do powietrza atmosferycznego, natężenie hałasu nie przekraczały wartości dopuszczalnych, jak również aby oddziaływanie przedsięwzięć nie stanowiło zagrożenia dla gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń planu może spowodować lokalne zniszczenia warstwy biologicznie czynnej gleby w związku z planowanym zainwestowaniem terenów, jednak oddziaływanie nie będzie generować uciążliwości dla środowiska, są to tereny stale poddawane presji antropogenicznej o nieproduktywnych glebach, nie mających znaczenia dla produkcji rolniczej. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na gleby i powierzchnię ziemi, jakie mogą wywołać ustalenia planu.

8.6. Zabytki, krajobraz kulturowy

Na obszarze opracowania planu występuje jeden obiekt zabytkowy (dom mieszkalny). Nie ma obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Zgodnie z zapisami planu dla objętego ochroną obiektu ujętego w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Szczytna należy zachować bryłę, geometrię dachu oraz rodzaj pokrycia dachowego, utrzymać historyczny detal architektoniczny, zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku, montować elementy elewacyjne instalacji technicznych z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów, prowadzić remonty z zachowaniem i konserwacją historycznych podziałów, detalu i kolorów.

W obszarze opracowania występują dwa stanowiska archeologiczne.

W planie ujęto zapis: „Wszelkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkiem, pozyskane w trakcie robót budowlanych, prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej, zgodnie z przepisami odrębnymi”.

8.7. Obszary chronione

Park Narodowy Gór Stołowych wraz z otuliną, obszar Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe

Zasady ochrony zasobów i walorów przyrodniczo- krajobrazowych dla Parku Narodowego Gór Stołowych zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 listopada 2023 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Narodowego Gór Stołowych. Zapisy planu zawierają również wskazania do dokumentów planistycznych. Analiza oddziaływań zapisów planu na zasoby PNGS dotyczyła przede wszystkim oceny stopnia ujęcia zapisów projektu planu ochrony w zapisach projektu zmiany studium. Ustalenia planu nie wprowadzają zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania terenów w granicach PNGS i zgodnie z zapisami projektu planu ochrony ustalono w studium zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń związanych z działalnością Parku. Tereny wyznaczone pod nowe zainwestowania zlokalizowane są w otulinie Parku. Tereny znajdują się w większej odległości niż 200 metrów od granicy Parku, więc plan nie ustala zakazu zabudowy z tego powodu.

Ujęcie w projekcie planu zasad zagospodarowania w granicach otuliny Parku ocenia się, jako wystarczające i nie kolidujące z zasadniczymi celami ochrony Parku.

8.8. Oddziaływanie ustaleń planu na zdrowie i warunki życia ludzi

Projekt planu miejscowego w niewielkim stopniu modyfikuje zagospodarowanie przestrzenne w obrębie Dolina – głównie poprzez zmiany terenów – polegające głównie na wskazaniu nowych terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Zmiana miejscowego planu jest niezbędna dla rozwoju miejscowości, wynika z wniosków mieszkańców. Celem projektu jest również doprecyzowanie przepisów do obecnie obowiązującego prawa.

Chwilowe i lokalne uciążliwości mogą powodować emisje gazowe i pyłowe oraz hałasu związane z organizowaniem placu budowy poszczególnych inwestycji, jak i pracy maszyn i urządzeń obsługujących teren budowy, jednak uciążliwości te miną z momentem zakończenia prac.

Roślinność wysoka w postaci pasów zieleni ograniczy uciążliwości związane z odczuwaniem hałasu, zwłaszcza komunikacyjnego. Ponadto ustalenia wskazujące na uzupełnienie zabudowy zielenią korzystnie wpłyną na odbiór estetyczny przestrzeni.

Zapisy planu w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej, a także w zakresie ochrony środowiska nakładają szereg wymogów sprzyjających zachowaniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu ryzyka poważnych awarii oraz zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

8.9. Oddziaływanie ustaleń planu na otoczenie i oddziaływania skumulowane

Realizacja ustaleń planu będzie miała niewielki wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Nowe tereny funkcji mieszkaniowej czy mieszkaniowo - usługowej mają znaczenie lokalne i nie będą generować wzmożonego ruchu samochodowego.

Ponadto realizacja ustaleń planu nie spowoduje też znacznego zwiększenia obciążenia środowiska ilością ścieków i odpadów komunalnych odprowadzanych z terenu opracowania, a także zwiększonego zapotrzebowanie na media (woda, gaz, energia elektryczna), w związku z niewielkimi rozmiarami planowanych obiektów i terenów.

Nie przewiduje się powstania oddziaływań skumulowanych w związku z realizacją ustaleń planu.

8.10. Oddziaływanie ustaleń planu na klimat

Ustalenia planu dotyczą terenów zlokalizowanych w obrębie Dolina w zachodniej części gminy Szczytna. Tereny objęte planem są w większości niezabudowane. Zdecydowana większość obszaru opracowania pod względem przeznaczenia terenu pozostaje bez zmian w porównaniu z obecnie obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Występują niewielkie zmiany polegające na rozszerzeniu zabudowy mieszkaniowo-usługowej przy istniejącym układzie komunikacyjnym. W związku z powyższym nie przewiduje się wpływu na klimat analizowanych ustaleń planu.

Tabela 3 Prognoza wpływu na środowisko ustaleń mpzp dla poszczególnych terenów- podsumowanie

Przeznaczenie w planie	Element/cecha przyrody środowiska poddawany presji oddziaływania	Klasyfikacja oddziaływania na zasoby i walory środowiska i przyrody	Charakter oddziaływania	Wskazania prognozy, propozycja działań minimalizujących
RN, RN-ZN, WS, L, ZN	bioróżnorodność siedliska/korytarze ekologiczne jakość wód jakość powietrza jakość gleb klimat akustyczny	KORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako korzystne • pod względem intensywności przekształceń - jako nieistotne • pod względem bezpośredniości oddziaływania - jako bezpośrednie i pośrednie, • pod względem trwania oddziaływania – jako stałe i okresowe (okres wegetacji) • pod względem częstotliwości oddziaływania - jako stałe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń – częściowo odwracalne 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie nasadzeń zgodnie z lokalnym typem siedliskowym i planem urządzania lasu, • zakaz nieuzasadnionej wycinki drzew • prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu.
1MN – 2MN, 6MN – 7MN, MN-MWW-U, 2MN-U – 5MN-U, MN-UT, MN-UT-UZ, KDR, KDZ, KDD, KR, KK, IT, IG, IK, RZM RNR-RZM	klimat akustyczny jakość powietrza warunki zamieszkiwania	OKRESOWO NIEKORZYSTNE	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru - jako okresowo niekorzystne • pod względem intensywności przekształceń - jako nieznaczące, średnio intensywne • pod względem bezpośredniości oddziaływania - jako pośrednie, • pod względem częstotliwości - jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako miejscowe i lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako częściowo odwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie standardów akustycznych, • stosowanie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, • stosowanie wysokosprawnych urządzeń i technologii, • przestrzeganie zasad gospodarki odpadami .

3MN - 5MN, 1MN-U, (pow. 2ha)	klimat akustyczny jakość powietrza warunki zamieszkiwania	POTENCJALNIE MOGĄCE ZNACZĄCO LUB MOGĄCE ZAWSZE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO	<ul style="list-style-type: none"> • pod względem charakteru – tendencja do niekorzystnych • pod względem intensywności przekształceń - jako zauważalne, duże i zupełne • pod względem bezpośredniości oddziaływania - jako bezpośrednie i pośrednie, • pod względem częstotliwości - jako stałe i okresowe • pod względem zasięgu oddziaływania - jako lokalne • pod względem trwałości przekształceń - jako nieodwracalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie standardów akustycznych, • stosowanie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, • stosowanie wysokosprawnych urządzeń i technologii, • przestrzeganie zasad gospodarki odpadami, • realizacja założonych funkcji może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko, związana z raportem oddziaływania na środowisko.
---	--	---	--	--

9. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie planu zaproponowano rozwiązania mające na celu ograniczanie lub minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Ponadto plan zakazuje odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, cieków powierzchniowych oraz podziemnych. Gospodarka odpadami powinna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

W projekcie planu miejscowego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Niezależnie od ustaleń planu miejscowego, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

Projekt planu odnosi się w swoich zapisach do poszczególnych komponentów środowiska, ustalając zapisy, które poprzez wdrożenie skutkować będą łagodzeniem i rekompensatą wpływu inwestycji na środowisko lub będą mieć charakter działań zapobiegawczych. Poniżej zostały wyszczególnione rozwiązania pozwalające osiągnąć te cele, podzielone na 5 kategorii:

- rozwiązania funkcjonalno- przestrzenne,
- rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska,
- rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności,
- rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu.

9.1. Rozwiązanie funkcjonalno-przestrzenne

Teren opracowania cechuje się w zróżnicowanymi warunkami geologicznymi i przeciętnymi warunkami wodnymi dla budownictwa. Nowo wyznaczone tereny pod zabudowę w większości cechują się korzystnymi warunkami dla budownictwa, zatem brak przeciwwskazań dla realizacji zaproponowanego w projekcie planu zagospodarowania terenu opracowania, spełniając przy tym wymóg zapewnienia właściwych technik budowy. W obrębie Dolina występują miejscami niekorzystne warunki dla budownictwa – na tych terenach w tekście projektu planu wpisano zalecenie, by wszelka działalność budowlana była poprzedzona szczegółową analizą i udokumentowaniem geologiczno-inżynierskim.

Teren opracowania znajduje się częściowo: w otulinie Parku Narodowego Gór Stołowych oraz w obszarze Natura2000 PLB02006 – Góry Stołowe, a wyznaczone w projekcie planu ustalenia nie kolidują z zachowaniem jego wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, przedstawione w projekcie planu są odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców na nowe rezerwy terenów przeznaczonych na rozwój funkcji mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych. Rozwiązania te nie będą źródłem istotnego zagrożenia dla środowiska i pogorszenia warunków życia mieszkańców.

Przedstawione we wcześniejszych częściach niniejszego opracowania analizy wskazują na to, iż nie ma istotnych przeciwwskazań do zaproponowanego w projekcie przeznaczenia terenu opracowania.

9.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

Realizacja ustaleń planu wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływanie planu.

Do najważniejszych rozwiązań służących właściwemu kształtowaniu i ochronie środowiska, przyjętych w przedmiotowym planie należą poniższe ustalenia przyjęte w projekcie planu:

- ❖ Na obszarze objętym planem miejscowym wprowadza się zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska, za wyjątkiem sieci infrastrukturalnych, urządzeń i obiektów infrastruktury kolejowej, urządzeń i obiektów towarzyszących oraz jeśli przepisy § 16 nie stanowią inaczej.
- ❖ Dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych w środowisku należy przyjmować zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ Stosownie do przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, na obszarze objętym planem tereny oznaczone symbolami literowymi:
 - MN obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - MN-MWW-U, MN-U, MN-UT, MN-UT-UZ obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniowo-usługową,
 - RZM, RNR-RZM (w zakresie przeznaczenia RZM) obowiązują standardy akustyczne jak dla terenów pod zabudowę zagrodową,
 - w stosunku do pozostałych terenów, przy sytuowaniu budynków mieszkalnych, postuluje się o stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.
- ❖ Część terenów znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, (w granicach którego znajdują się obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q 10%), a także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q 1%), oznaczonym na rysunku planu miejscowego, obowiązuje zachowanie przepisów szczególnych oraz ustala się:
 - zakaz nowej zabudowy, z wyłączeniem obiektów związanych z gospodarką wodną,
 - zalecenie zabezpieczenia wszelkich obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (nowych oraz istniejących w ramach ich modernizacji czy remontu) przed uszkodzeniami w czasie powodzi celem zminimalizowania strat powodziowych,
 - zakaz budowy transformatorów olejowych oraz montażu paneli fotowoltaicznych bezpośrednio na gruncie.
- ❖ Część terenów znajduje się w granicach obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q 0,2%) zaleca się zabezpieczyć wszelkie instalacje i przyłącza przed uszkodzeniem w czasie zalania.
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w otulinie Parku Narodowego Gór Stołowych. Zgodnie z tym obowiązują warunki i cele ochrony tych obszarów zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustala się:
 - zakaz wprowadzania roślin i zwierząt genetycznie zmodyfikowanych oraz gatunków obcych i ekspansywnych,
 - utrzymanie walorów krajobrazowych w tym terenów niezalesionych i osadniczych;
- ❖ Część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLB020006- Góry Stołowe. Zgodnie z tym obowiązuje zachowanie przepisów odrębnych ustalonych dla obszaru Natura 2000 PLB020006 Góry Stołowe.
- ❖ Część terenów objętych planem miejscowym znajduje się w granicach obszaru i terenu górniczego „Duszniki-Zdrój”, oznaczonego na rysunku planu miejscowego, ustanowionego

decyzją koncesyjną z dnia 06.01.1969 r. wydaną na eksploatację wód leczniczych ze złożeń „Duszniki-Zdrój” w miejscowości Duszniki-Zdrój. Na tym obszarze ustala się, że podejmowane działania w zakresie projektowania, wykonywania, eksploatacji i likwidacji inwestycji powinny uwzględniać ochronę złożeń wód leczniczych „Duszniki-Zdrój” (tzn. potrzebę zabezpieczenia przed niekorzystnymi zmianami ilościowymi i jakościowymi), które podlega ochronie na podstawie przepisów odrębnych

- ❖ W granicach opracowania planu obowiązuje ochrona, zgodnie z przepisami odrębnymi:
 - udokumentowanych stanowisk gatunków ptaków i owadów objętych ochroną ścisłą;
 - udokumentowanych siedlisk przyrodniczych.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - zaopatrzenie dla celów bytowo-gospodarczych, przeciwpożarowych i grzewczych z sieci wodociągowej. W przypadku braku dostępności działki do sieci dopuszcza się realizowanie ujęć indywidualnych studni,
 - zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych, usługowych, produkcyjnych należy prowadzić ze szczególnym uwzględnieniem warunków dostępności do wody dla celów przeciwpożarowych,
 - w celu modernizacji i rozbudowy sieci wodociągowej dopuszcza się:
 - modernizację, remonty, przebudowy i wymianę zużytych odcinków wodociągowych,
 - rozbudowę i budowę nowych sieci, obiektów i urządzeń.
- ❖ W zakresie odprowadzenia i oczyszczenia ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych ustala się:
 - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, cieków powierzchniowych oraz podziemnych,
 - dopuszczenie prowadzenia odcinków kanalizacji sanitarnej poza liniami rozgraniczającymi dróg,
 - zakaz lokalizacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne (szamb) na terenach posiadających obsługę sieci kanalizacji sanitarnej,
 - zakaz lokalizacji oczyszczalni przydomowych oraz bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne (szamb) w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią,
 - dopuszcza się budowę szczelnych bezodpływowych zbiorników lub oczyszczalni przydomowych lub grupowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, z zastrzeżeniem § 14 pkt 6 lit. c oraz § 14 pkt 6 lit. d planu miejscowego,
 - rozbudowę zewnętrznej sieci kanalizacji sanitarnej w terenach istniejącej i planowanej zabudowy z zachowaniem normatywnych odległości od innych sieci infrastruktury technicznej i budynków
- ❖ W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala odprowadzenie wód zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dopuszcza się odprowadzania wód opadowych do dołów chłonnych, zbiorników w obrębie własnego terenu lub rozprowadzenie wód opadowych na własny nieutwardzony teren, przy czym wyklucza się możliwość odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów sąsiednich na teren kolejowy i wykorzystania do tego celu kolejowych urządzeń odwadniających.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w gaz:
 - dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z dystrybucyjnej sieci gazowej w oparciu o obowiązujące przepisy szczególne w zakresie systemu gazowego,

- dopuszcza się budowę, remonty rozdzielczej sieci gazowej wraz z koniecznymi stacjami redukcyjno – pomiarowymi, na terenach istniejącego i nowego zainwestowania według technicznych warunków przyłączenia,
- dopuszcza się prowadzenie odcinków sieci gazowej poza liniami rozgraniczającymi dróg,
- na obszarze planu miejscowego występuje sieć gazowa wysokiego ciśnienia. W związku z tym ustala się:
 - strefę kontrolowaną sieci gazowej wysokiego ciśnienia w odległości 20,0 m od osi gazociągu, zgodnie z rysunkiem planu miejscowego, w której operator sieci jest uprawniony do zapobiegania działalności mogącej mieć negatywny wpływ na jej trwałość i prawidłową eksploatację,
 - w granicach strefy kontrolowanej sieci gazowej wysokiego ciśnienia ustala się:
 - zakaz zabudowy budynkami,
 - konieczność zapewnienia swobodnego dojazdu do sieci infrastruktury technicznej oraz swobodnego przemieszczania się wzdłuż gazociągu,
 - dopuszczenie lokalizacji sieci infrastruktury technicznej przy zachowaniu warunków technicznych i odległości od sieci gazowych wysokiego ciśnienia, po uzgodnieniu i na warunkach określonych przez operatora gazociągu,
 - zakaz sadzenia drzew i krzewów w odległości mniejszej niż 2 m od osi gazociągu,
 - zakaz prowadzenia działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas eksploatacji,
- ❖ Wyłączając sytuowanie elektrowni wiatrowych oraz biogazowni, w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się indywidualne oraz zbiorowe systemy zaopatrzenia oraz stosowanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW, z zastrzeżeniem, że na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się montażu paneli fotowoltaicznych bezpośrednio na gruncie.
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - dopuszcza się rozbudowę sieci napowietrznej i kablowej (w zależności od charakteru istniejącej sieci) wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi dla zasilania terenów nowego zainwestowania, według technicznych warunków przyłączenia, z zachowaniem normatywnych odległości od budynków i od innych sieci infrastruktury technicznej,
 - dopuszcza się przebudowę, rozbudowę lub likwidację istniejących linii elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych, na warunkach określonych przez właściciela sieci,
 - dopuszcza się kablowanie lub przebudowę istniejących odcinków sieci napowietrznych w przypadku kolizji z projektowaną zabudową oraz w rejonach istniejącej i projektowanej zabudowy, po uzgodnieniu z zarządcą sieci,
 - ustala się obowiązek kablowania istniejących oraz realizacji jako kablowe nowych linii elektroenergetycznych,
 - nową sieć elektroenergetyczną należy prowadzić wzdłuż układów komunikacyjnych; dopuszcza się prowadzenie sieci poza liniami rozgraniczającymi dróg,
 - w przypadku konieczności budowy stacji transformatorowej 20/04 kV dopuszcza się stosowanie stacji słupowych lub prefabrykowanych kontenerowych - w zależności od charakteru sieci i przewidywanego obciążenia,
 - zasilenie w energię elektryczną należy projektować z sieci elektroenergetycznej w sposób określony przez właściciela sieci,

- wyłączając sytuowanie elektrowni wiatrowych oraz biogazowni, dopuszcza się na całym obszarze opracowania planu miejscowego lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 500 kW,
 - na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się budowy transformatorów olejowych oraz montażu paneli fotowoltaicznych bezpośrednio na gruncie.
 - dla nowej zabudowy, instalacji fotowoltaicznych, sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym ustala się zachowanie następującej minimalnej odległości od istniejących linii elektroenergetycznych:
 - napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV – po 11,0 m po każdej ze stron od osi linii,
 - napowietrznych średniego napięcia 20 kV – po 7,0 m po każdej ze stron od osi linii,
 - napowietrznych niskiego napięcia 0,4 kV – po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii,
 - kablowych średniego napięcia 20kV i niskiego napięcia 0,4 kV – po 0,7 m po każdej ze stron od osi linii,
 - nieprzekraczalna linia zabudowy nie dotyczy budynków prefabrykowanych kontenerowych stacji transformatorowych oraz złączy kablowych 20kV;
- ❖ W zakresie zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną ustala się:
- budowę i rozbudowę sieci telekomunikacyjnych,
 - obowiązek kablowania istniejących oraz realizacji jako kablowe nowych linii telekomunikacyjnych.
- ❖ W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów ustala się: prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.
- ❖ Ustala się konieczność zachowania minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej:
- nie mniej niż 70% na terenach oznaczonych symbolami:
 - 1MN
 - od 1RN do 12RN,
 - od 1RNR-RZM do 2RNR-RZM,
 - od 1RZM do 8RZM,
 - od 2ZN do 3ZN,
 - nie mniej niż 60% na terenach oznaczonych symbolami:
 - od 1MN-UT do 4MN-UT,
 - od 1MN-UT-UZ do 2MN-UT-UZ,
 - nie mniej niż 50% na terenach oznaczonych symbolami:
 - od 2MN do 7MN,
 - od 1MN-U do 5MN-U,
 - od 5MN-UT do 7MN-UT,
 - nie mniej niż 40% na terenach oznaczonych symbolami:
 - od 1MN-UT-UZ do 2MN-UT-UZ,
 - nie mniej niż 30% na terenach oznaczonych symbolami:
 - 1MN-MWW-U,
 - nie mniej niż 20% na terenach oznaczonych symbolami:
 - 1IT,
 - 1IG,
 - 1IK

9.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie opracowania występuje następujący obiekt wskazany w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Szczytna:

- dom mieszkalny – Dolina 4.

Dla objętego ochroną obiektu ujętego w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Szczytna należy:

- zachować bryłę, geometrię dachu oraz rodzaj pokrycia dachowego,
- utrzymać historyczny detal architektoniczny,
- zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku,
- montować elementy elewacyjne instalacji technicznych z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów,
- prowadzić remonty z zachowaniem i konserwacją historycznych podziałów, detalu i kolorów.

Na terenie opracowania występują udokumentowane stanowiska archeologiczne numer 1/8 – AZP: 94-22 – epoka kamienia (mezolit lub paleolit schyłkowy).

Na obszarze inwestycji związanych z pracami ziemnymi, prowadzonych na obszarze udokumentowanych stanowisk archeologicznych, wymagane jest przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi

W obszarze opracowania nie występują obiekty wskazane w rejestrze zabytków ani historyczne układy ruralistyczne czy urbanistyczne.

Plan ustala, że wszelkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkiem, pozyskane w trakcie robót budowlanych, prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

9.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę bioróżnorodności

Do rozwiązań projektowanego dokumentu, mogących mieć korzystny wpływ na różnorodność biologiczną należą:

- ❖ rozwiązania z zakresu ochrony przyrody dla otuliny Parku Narodowego Gór:
 - zakaz wprowadzania roślin i zwierząt genetycznie zmodyfikowanych oraz gatunków obcych i ekspansywnych,
 - utrzymanie walorów krajobrazowych w tym terenów niezalesionych i osadniczych;
- ❖ rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, które minimalizują negatywne oddziaływanie mpzp (np. zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, właściwe gospodarowanie odpadami);
- ❖ pozostawienie na obszarach zabudowy powierzchni biologicznie czynnej;
- ❖ możliwość uzupełniania danej funkcji terenu zielenią urządzoną;
- ❖ na terenach RN ustalono: zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi; dopuszcza się: prowadzenie sieci i obiektów napowietrznej, naziemnej i podziemnej infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, drogi wewnętrzne, parkingi, ścieżki rowerowe;
- ❖ na terenach RN-ZN ustalono: zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi; dopuszczono prowadzenie sieci i obiektów napowietrznej, naziemnej i podziemnej infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- ❖ na terenach od 1L do 13L ustalono: zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi; gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz w oparciu o plany urządzania lasów; dopuszczono urządzenia o celach rekreacyjno – wypoczynkowych: ścieżki zdrowia, ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, trasy turystyczne i narciarstwa biegowego, pod warunkiem braku konieczności zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele;
- ❖ na terenie 14L ustalono zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi,
- ❖ na terenie 1ZN ustalono zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi,

- ❖ na terenach od 2ZN do 3ZN ustalono: zakaz zabudowy budynkami i obiektami budowlanymi; dopuszczono prowadzenie sieci i obiektów napowietrznej, naziemnej i podziemnej infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, drogi wewnętrzne, parkingi;
- ❖ w granicach obszaru Natura 2000 PLB020006- Góry Stołowe ustalono zachowanie przepisów odrębnych obowiązujących dla obszaru Natura 2000 PLB020006 Góry Stołowe;
- ❖ ustalono ochronę, zgodnie z przepisami odrębnymi, udokumentowanych stanowisk gatunków ptaków i owadów objętych ochroną ścisłą oraz udokumentowanych siedlisk przyrodniczych.

9.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu

Do rozwiązań służących kształtowaniu i ochronie krajobrazu należą zapisy:

- Kształtowanie zabudowy z ograniczeniem wysokości i formy dachu;
- Kształtowanie zieleni urządzonej;
- Ustalenie maksymalnej wysokości budowli 20,0 m, o ile przepisy § 16 projektu uchwały nie stanowią inaczej.

10. Charakterystyka rozwiązań alternatywnych zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z wykonanej na potrzeby prognozy analizy środowiskowej wynika, że potencjalny negatywny wpływ na środowisko będzie wynikał głównie z funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej. Na obszarach nowo zainwestowanych występować będą typowe przekształcenia rzeźby terenu, następowało będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, powstawać będą odpady, ścieki i hałas. Tereny powodują niewielkie zmiany w środowisku. Alternatywnymi rozwiązaniami są:

- zredukowanie terenów zabudowanych względem obowiązujących miejscowych planów, jednak będzie to wiązać się z odszkodowaniami finansowymi dla Gminy,
- pozostawienie stanu obecnego,
- wprowadzenie terenów produkcyjnych, które spowodują dużo bardziej negatywne oddziaływanie na środowisko niż przedstawione w projekcie planu.

Szczytna posiada bardzo duży odsetek terenów przeznaczonych pod funkcję zieleni i wód (według danych GUS z 2018 roku jest to: 67,2%), więc wyznaczanie terenów inwestycyjnych, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy jest najlepszym rozwiązaniem jakie można wprowadzić na tym terenie. Rozwój zabudowy jest niezbędny dla dalszego rozwoju miejscowości i jest związany ze zgłoszonym zapotrzebowaniem przez mieszkańców.

11. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję burmistrza. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko, według kryteriów zawartych w rozdziale opisującym potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń planu miejscowego na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zająć konieczność zmiany planu miejscowego, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji planu miejscowego.

Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń projektu planu

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wybierając wskaźniki do analizy skutków realizacji ustaleń mpzp należy wziąć pod uwagę dostępność danych które warto poddać ocenie. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednej kadencji burmistrza. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Tabela 4. Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń mpzp

	WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
UŻYTKOWANIE ZIEMI	Powierzchnia terenów zielonych	wzrost / zachowanie
	Udział terenów zurbanizowanych (zabudowanych)	Stabilizacja/ nie przekraczanie ustalonego wskaźnika
	Powierzchnia zwartej zabudowy	stabilizacja
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
	Poziom skanalizowania terenu	wzrost
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	wzrost
	Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek
OCHRONA ŚRODOWISKA	Emisja gazów do atmosfery	spadek
	Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek
	Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	stabilizacja/poprawa
	Ilość powstających odpadów komunalnych/przemysłowych	stabilizacja/spadek

12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu planu.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina.

Podstawowym celem prognozy było ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Ważne jest, by względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami i interesami

(gospodarczymi i społecznymi). Prognoza powinna również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz ocenić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Wykonana prognoza zidentyfikowała, na ile pozwala na to charakter zapisów planu miejscowego, charakter przewidywanych oddziaływań na środowisko poszczególnych ustaleń planu miejscowego. Realizacja zapisów planu miejscowego przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia. Projekt planu miejscowego zawiera szereg zapisów, których realizacja pozytywnie wpłynie na środowisko przyrodnicze terenów opracowania.

Podczas wykonywania projektu planu miejscowego szczególną uwagę poświęcono walorom przyrodniczym terenu opracowania. Uwzględniono położenie obszaru objętego opracowaniem w części w otulinie Parku Narodowym Gór Stołowych i obszarze Natura2000 PLB020006 – Góry Stołowe oraz zidentyfikowano potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń planu na te obszary.

Analiza zapisów planu miejscowego, biorąc pod uwagę ich charakter, pozwala na stwierdzenie, że:

- postanowienia projektu dokumentu są zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu,
- postanowienia projektu dokumentu są zgodne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że nie przewiduje się powstawania znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Szczytna.

Oświadczenie
autora prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Szczytna w obrębie Dolina

Oświadczam, że spełniam wymogi, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Iga Tulin

